

JAARVERSLAG 2017

VOOR HET LEVEN

Erasmus MC
Vriendenfonds

INHOUD

Paginanummer

1.	Bestuursverslag	
1.1	2017 in het kort _____	5
	Onze missie	5
	Onze visie	5
	Onze ambitie	5
	Inkomsten en uitgaven	6
	Een greep uit de onderzoeken	7
	Mede mogelijk gemaakt dankzij	8
	Ontwikkelingen in 2017	9
	Financiën nader belicht	9
1.2	Onderzoek met impact _____	11
	De impact van onderzoek	11
	Onderzoeken met impact	11
1.3	Geven voor leven _____	18
	Fondsenwerving	18
	Erasmus MC Vrienden	18
	Maatschappelijk netwerken als Business Friends	19
	Grote giften	19
	Van groen wordt je beter	20
	Familiekamers in het Erasmus MC	21
	Fondsen op naam	22
	Wervingsprogramma Fonds op Naam Erasmus MC Alzheimer Fonds	22
	Wervingsprogramma Fonds op Naam Erasmus MC Thorax Foundation	23
1.4	Over het Erasmus MC Vriendenfonds _____	25
	<i>1.4.1. Wie zijn wij</i>	25
	Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm	25
	Statutenwijziging	25
	Omschrijving van de doelstelling	25
	Juridische structuur	26
	Samenstelling van het bestuur en bureaumedewerkers	26
	Vergoedingen- en bezoldigingsbeleid	27
	Fondsen op Naam	28

1.4.2. Hoe werken wij	28
Governance: taken, bevoegdheden en werkwijze van bestuur en stafbureau	28
Financieel beleid	30
Beleggingsbeleid	32
Communicatiebeleid met belanghebbenden	33
Beleid m.b.t. risicobeheersing (Risico's en onzekerheden)	34
1.5 Vooruitkijken	44
<u>2. Jaarrekening 2017</u>	
2.1 Balans per 31 december	47
2.2 Staat van baten en lasten	48
2.3 Kasstroomoverzicht	49
2.4 Resultaatbestemming	50
2.5 Overzicht lastenverdeling	52
2.6 Grondslagen van waardering en bepaling van het resultaat	53
2.7 Toelichting op de balans	55
2.8 Toelichting op de baten	60
2.9 Toelichting op de lasten	61
<u>3. Overige gegevens</u>	
3.1 Begroting 2018	64

1. BESTUURSVERSLAG

1.1 2017 in het kort

Onze missie

Het Erasmus MC wil leidend zijn in innovaties voor gezondheid en werkt aan een gezonde bevolking en excellente zorg. Het Erasmus MC Vriendenfonds steunt deze ambities door baanbrekend wetenschappelijk onderzoek en projecten ter verbetering van de zorg en welzijn van de patiënt in het Erasmus MC in Rotterdam financieel te ondersteunen. Samen voor een gezonde toekomst!

Onze visie

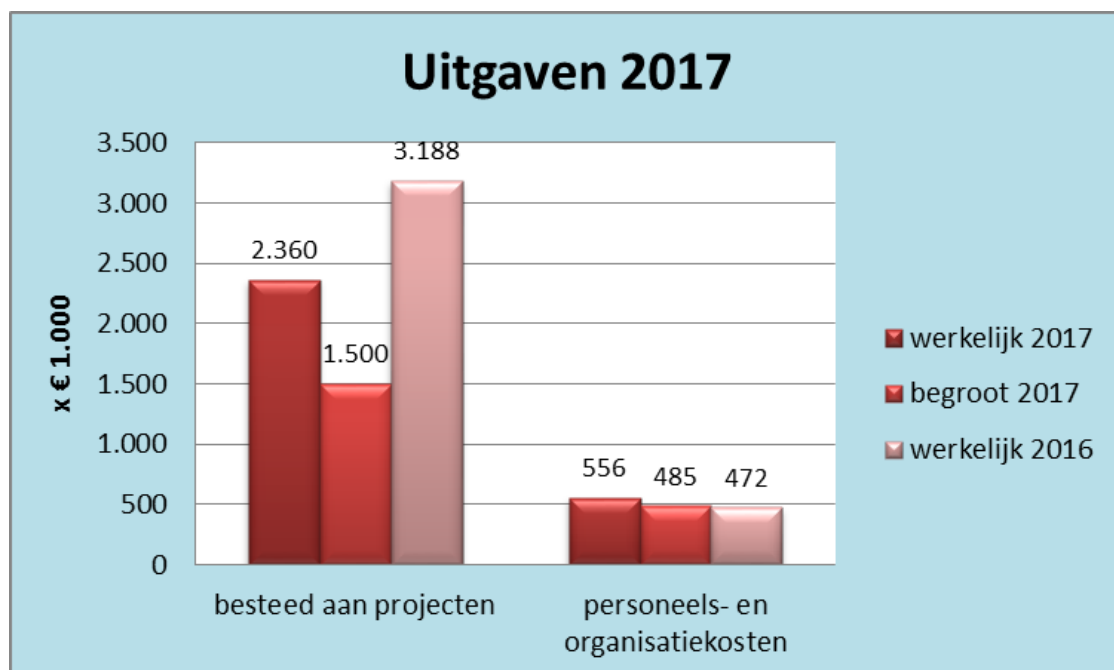
Het Erasmus MC werkt aan een gezonde bevolking en excellente zorg. Dat gebeurt door zorg, onderzoek en onderwijs. Als Erasmus MC Vriendenfonds leveren wij hierin een belangrijke bijdrage. Dankzij de steun van donateurs kan veel wetenschappelijk onderzoek mogelijk worden gemaakt! Samen staan we sterk!

Onze ambitie

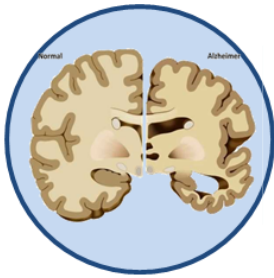
Kanker, hart- en vaatziekten, Alzheimer en vele andere ziekten hebben een enorme impact op de levens van mensen. Het raakt niet alleen de patiënt zelf, maar ook zijn of haar naasten. Daarom werken artsen en onderzoekers in het Erasmus MC onverminderd hard om een oplossing te zoeken voor deze ziektes. Bijvoorbeeld door eerdere opsporing mogelijk te maken of een effectievere behandeling. Dit alles voor een betere toekomst voor de patiënt en zijn naasten. Het Erasmus MC Vriendenfonds steunt van harte artsen en onderzoekers in het nastreven van dit doel. Door meer baanbrekend wetenschappelijk onderzoek én projecten rondom welzijn en zorg voor de patiënt mogelijk te maken. Dat kan het Vriendenfonds doen dankzij de financiële bijdragen van vele donateurs, particulieren, bedrijven en (vermogens)fondsen. Samen staan we sterk, samen zetten wij ons in voor een gezonde toekomst voor iedereen!

Inkomsten en uitgaven

Een greep uit de onderzoeken

€ 268.000 voor Alzheimer- en dementieonderzoek: speciale aandacht voor onderzoek naar Alzheimer bij jonge mensen

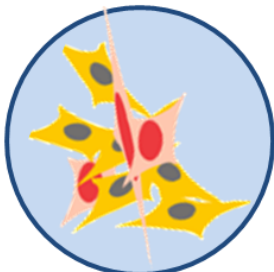
€ 26.000 Van groen wordt je beter. Het Vriendenfonds draagt in totaal € 600k bij aan de aanleg van twee unieke daktuinen in de nieuwbouw van het Erasmus MC.

€ 312.000 voor onderzoek naar hart-vaatziekten, onder meer onderzoek dat zich richt op een snelle detectie van het acute hartinfarct, waardoor een eventuele (levensreddende) behandeling eerder kan worden gestart.

€ 137.000 De onderzoeksgroep Muziek als Medicijn wil op wetenschappelijke basis vaststellen waar en wanneer muziek een positief effect heeft en de toepassing ervan stimuleren. Het heeft inmiddels bewezen dat muziek rondom operaties bij volwassenen leidt tot minder angst en pijn.

€ 335.000 gaat naar diversie onderzoeken naar een betere behandeling van hersentumoren

€ 199.000 gaat naar vijf talentvolle jonge onderzoekers met ieder een eigen baanbrekende onderzoekslijn.

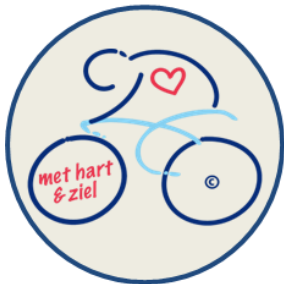
Mede mogelijk gemaakt dankzij

5.500 Vrienden en donateurs en 75 Business Friends

200 gasten op het jaarlijkse diner van de Thorax Foundation

2.000 fietsers tijdens de zevende editie van Tour de Rotterdam

200 deelnemers aan de Head First Race op de Willem Alexander Baan

Ontwikkelingen in 2017

De Vrienden en de Business Friends van het Vriendenfonds leveren van oudsher een belangrijke bijdrage aan de inkomsten van de stichting. Ook in 2017 zijn deze donateurs belangrijk voor ons en hebben we de inkomsten uit deze doelgroep nagenoeg weten te consolideren. Daarnaast is deze doelgroep voor het eerst nog eens extra benaderd voor een donatie ten behoeve van de aanleg van twee nieuwe daktuinen. Daar is door onze achterban ruim gehoor aan gegeven.

Naast de vaste achterban van het Vriendenfonds zijn ook fondsen, bedrijven en particulieren benaderd voor een bijdrage aan de daktuinen. De aansprekende campagne “Van groen wordt je beter” heeft velen bewogen een donatie te doen, met als resultaat dat het Vriendenfonds ruim € 600.000 kan bijdragen aan de aanleg van twee nieuwe daktuinen op de Nieuwbouw van het Erasmus MC.

In 2017 is ook formeel de samenwerking tussen het Vriendenfonds en de Daniel den Hoed Stichting geïntensiveerd, zichtbaar geworden in onder meer de oprichting van het bureau fondsenwerving per 1 januari 2017. In dit bureau zijn in eerste instantie de activiteiten van de Daniel den Hoed Stichting en het Erasmus MC Vriendenfonds verenigd, met als opdracht van de Raad van Bestuur om tot een overkoepelende organisatie te komen waar plek is voor alle fondsenwervende initiatieven binnen het Erasmus MC.

Financiën nader belicht

De som van de geworven baten bedraagt in het verslagjaar ruim € 2,9 miljoen, een daling van € 1,5 miljoen ten opzichte van 2016, en € 0,5 miljoen hoger dan begroot voor dit boekjaar. Opgemerkt dient te worden dat één nalatenschap ter waarde van € 1,5 miljoen bepalend is geweest voor de inkomsten in 2016. De Vrienden en Business Friends hebben in dit boekjaar ruim € 400.000 bijgedragen via hun vriendenbijdrage.

De inkomsten uit nalatenschappen zijn ruim € 415.000 t.o.v. van de begrote € 200.000.

In het verslagjaar kon ruim € 2,3 miljoen worden uitgekeerd aan onderzoeksprojecten, fellowships en patiënten voorzieningen. De kosten voor de werving baten vallen in het verslagjaar lager uit dan begroot, de kosten voor beheer en administratie hoger. Dit laatste is het gevolg van de op handen zijnde fusie tussen het Vriendenfonds en de Daniel den Hoed Stichting: kosten zijn met name gemaakt voor extra tijdelijke capaciteit.

Onderstaand wordt een aantal financiële kengetallen weergegeven die van belang zijn voor de beoordeling van de prestatie van het Erasmus MC Vriendenfonds op financieel gebied.

	Totaal 2017	Begroot 2017	Totaal 2016
Doelbestedingspercentage van de baten :			
Bestedingen aan doelstellingen / totale baten	85,4%	69,3%	75,0%
Doelbestedingspercentage van de lasten :			
Bestedingen aan doelstellingen / totale lasten	86,7%	84,3%	91,3%
Kostenpercentage werving baten:			
Wervingskosten / werving baten	3,7%	6,3%	2,9%
Norm kosten beheer & administratie:			
Kosten beheer & administratie/ totale lasten	9,6%	8,1%	5,1%

Toelichting op de tabel:

- Het doelbestedingspercentage van de baten is ruim hoger dan begroot omdat we in 2017 meer dan verwacht aan projecten in het Erasmus MC hebben kunnen uitkeren.
- Het doelbestedingspercentage van de lasten ligt in de lijn van 2016 en conform begroting.
- Het kostenpercentage werving baten ligt in de lijn van het jaar 2016 en iets lager dan begroot. Het tijdelijk niet versturen van “word vriend”-mailingen naar potentieel nieuwe vrienden is een belangrijke oorzaak voor de lagere kosten werving baten.
- De norm kosten beheer & administratie ligt iets boven de begroting. Het voorwerk ten behoeve van de aangekondigde fusie van het Erasmus MC Vriendenfonds en de Daniel den Hoed Stichting ligt hieraan ten grondslag.

1.2 Onderzoek met impact

De impact van onderzoek

Het Erasmus MC Vriendenfonds is het steunfonds van het Erasmus MC, waarbinnen je aan alle (medische) onderwerpen kunt geven. Wij geloven dat de weg naar een betere prognose voor patiënten ligt in het doen van onderzoek naar een betere diagnose én behandeling. In het Erasmus MC in Rotterdam vindt onderzoek plaats dat er werkelijk toe doet. Baanbrekend en behorend tot de wereldtop. We zoeken altijd de samenwerking. In het Erasmus MC zelf, in Nederland en ver over de landsgrenzen. Als het gaat om het welzijn van onze patiënten dan is onze insteek: als het ergens kan dan is het hier.

In het verslagjaar heeft het Vriendenfonds een bedrag van € 2,3 miljoen kunnen uitkeren aan meer dan 20 projecten en fondsen.

Onderzoeken met impact

Hieronder volgt een selectie van projecten die in 2017 een uitkering hebben ontvangen:

Alzheimercentrum Erasmus MC - € 268.000

In het Alzheimercentrum Erasmus MC staat samenwerking ten behoeve van excellente diagnostiek, goede zorg na een diagnose en wetenschappelijk onderzoek richting een oplossing voor dementie centraal.

Frontotemporale dementie (FTD)

Frontotemporale dementie (FTD) is na de ziekte van Alzheimer de meest voorkomende vorm van dementie bij mensen jonger dan 65 jaar. De ziekte ontstaat meestal tussen het 50e en 60e levensjaar. Het Alzheimercentrum Erasmus MC is FTD Expertisecentrum en European Reference Network Center voor frontotemporale dementie. Het wetenschappelijk onderzoek richt zich op Biomarkers in erfelijke FTD, Neuroimaging bij erfelijke FTD, Genetisch onderzoek en Neuropsychologisch onderzoek.

Migrantenpolikliniek

In de komende jaren zal het aantal dementiepatiënten onder niet-westerse migranten sterk toenemen, mede door de vergrijzing onder deze bevolkingsgroepen, maar ook door de ongunstige uitgangspositie van oudere migranten. In tegenstelling tot wat werd verwacht zullen velen van hen niet terugkeren naar het land van herkomst en komen in het Nederlandse zorgsysteem terecht.

Het Alzheimercentrum Erasmus MC heeft sinds 1 oktober 2015 een migrantenpolikliniek, om ook optimale zorg te kunnen bieden aan deze groep dementiepatiënten. Binnen deze

polikliniek is de dementiediagnostiek aangepast op de cultuur en taal van migranten. Zo wordt er gewerkt met een tolk, en gebruik gemaakt van een aangepast testprotocol, dat cultuurneutraal ingezet kan worden.

In het afgelopen jaar is de expertise rondom dementiediagnostiek bij migranten verder uitgebreid, en zijn daarin belangrijke samenwerkingen met partners in onze regio aangegaan. Ook is er een lezing georganiseerd voor professionals om hen te informeren over de bevindingen.

Lewy body dementie

Lewy body dementie (DLB) komt vaak voor. In Nederland zijn er naar schatting minstens 10.000 mensen met deze ziekte. Bij deze vorm van dementie zijn er naast problemen bij het denken, vaak ook klachten van sufheid, hallucinaties en Parkinson-achtige verschijnselen. Op microscopisch niveau zijn Lewy bodies, ophopingen van specifieke eiwitten in de hersenen, kenmerkend voor de ziekte. Tijdens het leven is Lewy body dementie moeilijk te herkennen, omdat de klachten erg kunnen variëren en er geen specifieke tests zijn om de ziekte aan te tonen. Helaas is er ook weinig bekend over de oorzaak van de ziekte en zijn er geen medicijnen die de ziekte kunnen afremmen. Het Alzheimercentrum Erasmus MC is gestart met een onderzoekslijn die zich specifiek richt op Lewy body dementie.

Lewy Body Het onderzoek bestaat uit twee delen:

- Het eerste deel richt zich op het vinden van specifieke kenmerken van Lewy body dementie. Met behulp van deze kenmerken zullen we in de toekomst de ziekte beter kunnen herkennen en het verloop van de ziekte beter kunnen inschatten.
- Het tweede deel richt zich op de vraag hoe Lewy body dementie ontstaat. Hiervoor onderzoeken wij erfelijke informatie, Lewy bodies, hersencellen en hersenvocht van mensen met Lewy body dementie. Met behulp van deze informatie hopen we in de toekomst medicatie te kunnen ontwikkelen, die de ziekte kan afremmen of voorkomen.

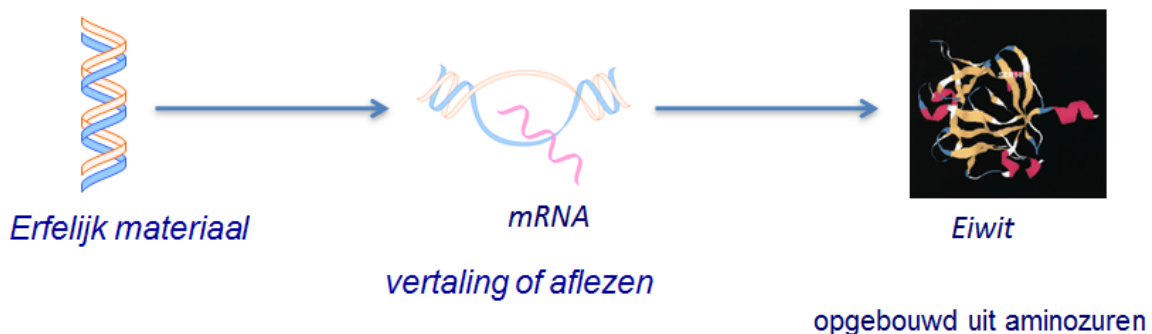
Semantische dementie

Bij semantische dementie krijgen patiënten langzaam steeds meer moeite om woorden te begrijpen en om zelf de juiste woorden te gebruiken. Vaak praten patiënten met semantische dementie 'om het woord heen' en gaan meer en meer standaardzinnen gebruiken om hun verhaal te doen. Hoewel de zinnen er vloeiend uitkomen, wordt de inhoud steeds onduidelijker. De communicatie met anderen verslechtert.

De zenuwcellen in de hersenen van deze patiënten kunnen hun werk niet meer doen omdat er eiwit ophopingen tussen zijn hersencellen zijn gekomen waardoor zij afsterven. Dit proces speelt zich vooral af in de linker slaapkwab, het taalcentrum in de hersenen. We weten dat eiwitten worden afgelezen uit het DNA. Een foutje in het DNA is de basis van deze eiwitophopingen.

De onderzoekers in het Alzheimercentrum willen onderzoeken wat er precies mis gaat in het DNA; welk gen verantwoordelijk is voor deze ziekte. Met een succesvol gebleken nieuwe combinatie van DNA onderzoek en eiwit onderzoek wil prof. dr. John van Swieten met zijn team de oorzaak van taal-dementie achterhalen. Voor dit onderzoek heeft prof. van Swieten van 80 patiënten DNA en van 10 overleden patiënten hersenweefsel waaruit hij de eiwitophopingen kan analyseren. Wanneer wij voor deze variant van dementie het ziekmakende gen vinden, komen wij een stap dichterbij een oplossing: een behandeling voor dementie.

Samengevat

Doelstelling van het onderzoek: ontdekken van ziekmakende eiwitten bij taal-dementie. Dit is de eerste stap in de ontwikkeling van een behandeling.

Fellowships € 199.000

De jaarlijkse bijdrage aan vier in voorgaande jaren toegekende fellowships aan talenvolle studenten. Het gaat in alle gevallen om meerjarenstudies.

Aderverkalking: Aderverkalking is een ophoping van vet (plaque) vastgekoekt aan de vaatwanden. Er bestaan verschillende soorten plaques en sommige vormen een groot risico op een infarct. Als een vetophoping namelijk scheurt komen er brokjes vrij in de bloedstroom en kunnen de vaten verstopt raken. Dit onderzoek kijkt naar het ontstaan van plaque in relatie tot de kracht van de bloedstroom. Deze kennis is van belang voor de beoordeling van de kwetsbaarheid van de plaque en het risico op scheuren. Daarmee kunnen artsen beter beoordelen of en wanneer plaque preventief moet worden verwijderd om een infarct te voorkomen.

Griepvirussen: Dit fundamentele onderzoek houdt zich bezig met de vraag hoe griepvirussen het centrale zenuwstelsel (CZS) binnenkomen, zich in de hersenen verspreiden en daar schade veroorzaken. Daarnaast wordt onderzocht waarom een voor mensen 'nieuwe' variant griep vaker aandoeningen van het CZS veroorzaakt dan een normale seizoensgriep, en wat de genetische achtergrond daarvan is. Dit onderzoek is essentieel voor het beter begrijpen van CZS aandoeningen veroorzaakt door griepvirussen, en de ontwikkeling van nieuwe interventie strategieën.

Leverpomp: Een van de talentvolle jonge onderzoekers voert een studie uit bij patiënten met leverkanker: hij onderzoekt het effect van de toediening van chemotherapie met een pompje direct in de lever.

Ouderdomsziekten: Fundamenteel onderzoek naar de vraag hoe we veel voorkomende ouderdomsziekten als osteoporose en artritis in de toekomst beter kunnen behandelen. De afdeling genetica van het Erasmus MC heeft een aantal belangrijke ontdekkingen gedaan als het gaat om de beïnvloeding van verouderingsprocessen, die ten grondslag liggen aan veel ziekten. Zo bleek een muisje te herstellen van schade aan de organen door zogenaamde senescence cellen te verwijderen. De onderzoeker gaat op zoek naar methoden om dit herstel te kunnen bewerkstellingen bij de mens.

Postpartum psychose: Vrouwen die hun eerste kind hebben gebaard hebben een sterk verhoogd risico om manisch of psychotisch te worden, ook zonder enige psychiatrische voorgeschiedenis. Het onderzoek focust zich op het begrijpen van de risico's en de beschermende factoren. Een ander belangrijk doel is het verbeteren van het beloop na postpartum psychose.

Gentherapie voor de mitochondriële stofwisselingsziekte LHON (Leber erfelijke optische neuropathie) - € 92.000

Leber erfelijke optische neuropathie (LHON) is een erfelijke oogaandoening waarbij een jongvolwassen patiënt meestal plots het gezichtsvermogen in beide ogen verliest. Over het algemeen manifesteert de ziekte zich in de ogen maar in enkele gevallen treden ook afwijkingen op in de hersenen. LHON is de meest voorkomende mitochondriële stofwisselingsziekte. Het wordt veroorzaakt door een mutatie in het DNA van de mitochondriën, de "energiecentrales" van de cel. Net als voor andere mitochondriële stofwisselingsziekten (zoals Leigh en MELAS syndroom) zijn ook voor LHON geen behandelingen voor handen. Het doel van dit onderzoek is de ontwikkeling van een gentherapie voor LHON, waarbij het afwijkende ND4 gen wordt gecorrigeerd door inbrengen van het goede gen.

Groene daken - € 26.000

Het Erasmus MC bouwt in het hart van de stad een nieuw ziekenhuis met veel ruimte voor groen. Want van groen word je beter! Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat een groene omgeving of uitzicht op natuur een positief effect heeft op het herstel van patiënten. Het Erasmus MC legt daarom twee unieke daktuinen aan die toegankelijk zijn voor patiënten, bezoekers en medewerkers. De daktuinen van het Erasmus MC zullen met bijna 3.000 m² de grootste daktuinen in Nederland op deze hoogte zijn. In totaal draagt het Erasmus MC Vriendenfonds ruim € 600.000 bij aan de aanleg van de daktuinen.

Multipel Myeloom - € 90.000

In multipel myeloom zijn veel nieuwe therapieën in ontwikkeling, desondanks is de overleving beperkt en kan deze ziekte nog steeds als ongeneeslijk worden beschouwd. Eén van de nieuwste therapieën richt zich op het remmen van het export van eiwitten uit de kern van de cel. In vele studies is aangetoond dat dit leidt tot celdood, maar het is niet duidelijk welk mechanisme daar precies achter zit. Dit onderzoek richt zich op het uitzoeken van de mechanismen achter deze gewenste celdood.

Tijdens het uitvoeren van een eerdere studie in de kliniek werd duidelijk dat dit middel leidt tot een scala aan bijwerkingen, zoals anorexia en hyponatremie (tekort aan Natrium in het bloed). Vooral dat laatste bleek te ernstig om de klinische trial met dit middel door te zetten. Tijdens de huidige studie wordt ook onderzocht of er een middel te ontwikkelen is dat eerdergenoemde bijwerkingen niet vertoont.

Multiple Sclerose (MS) Centrum - € 66.000

Onderzoek naar de rol van B-lymfocyten bij MS. T- en B-cellen van ons immuunsysteem zijn betrokken bij MS. Maar waarom deze cellen zich naar het centrale zenuwstelsel begeven om myeline af te breken is niet duidelijk. Waarom zijn deze cellen zo actief bij Multiple Sclerose? Om meer inzichten te verkrijgen over de precieze werking van de B-cellen is onderzoek nodig. Dat kan alleen met een hele speciale techniek. Waarbij cellen in het laboratorium 'geïmmortaliseerd', ofwel 'onsterfelijk' gemaakt worden. Deze cellen worden uit het hersenen gewonnen van overleden mensen met MS die hersendonor zijn.

Muziek als medicijn € 137.000

De onderzoeksgroep Muziek als Medicijn wil op wetenschappelijke basis vaststellen waar en wanneer muziek een positief effect heeft en de toepassing ervan stimuleren. Het heeft inmiddels bewezen dat muziek rondom operaties bij volwassenen leidt tot minder angst en pijn. Dit bewijs moet worden geïmplementeerd in een richtlijn, zodat uiteindelijk geen patiënt muziek onthouden mag worden. Na klinische onderzoeken bij brandwonden en operaties bij kleine kinderen, lopen er nu onder andere onderzoeken bij kinderen en jong volwassenen

(pectus excavatum ofwel trechterborstoperaties) en ouderen met een acute heupfractuur (voorkomen van delier en kostenbesparing).

Nieuwe therapie bij kwaadaardige hersentumoren - € 335.000

Kanker is een ziekte van de genen dat veroorzaakt wordt door veranderingen (mutaties) in ons DNA. Deze mutaties kunnen veroorzaakt worden door DNA schade of door vergissingen tijdens de celdeling. Mutaties kunnen overal in het genoom (DNA) voorkomen. Echter, als een mutatie ontstaat in een cel dat betrokken is bij de celdeling kan dit leiden tot tumorvorming. Interessant genoeg blijven veel tumoren afhankelijk van deze mutaties.

Laaggradige glioma's (hersentumoren) kent ongeveer 250 nieuwe patiënten per jaar. Patiënten hebben vaak een slechte prognose (gemiddelde overleving van 3 – 5 jaar) en de leeftijd waarop deze vorm van kanker het meest voorkomt is relatief jong (40 – 45 jaar).

Deel één van dit onderzoeksproject richt zich op het specifiek aanpakken van mutaties bij glioma's met hele specifieke medicijnen ("targeted" of "precision" behandeling genoemd) en met immunotherapie. In het tweede deel wordt dieper gekeken naar de aanwezige genetische mutaties: in hoeverre hebben deze afwijkingen een prognostische waarde (voorspellen de kans op overleven) en/of een voorspellende waarde voor de effectiviteit van de therapie (chemotherapie en radiotherapie).

Parallel aan deze onderzoekslijn wordt gekeken naar het triggeren van T-cellen van het immuunsysteem om de specifieke mutatie in het isocitraat dehydrogenase 1 (IDH1) gen te herkennen. Deze mutatie komt zeer frequent voor in laaggradige gliomen (80%). Het doel van dit project is de receptor van deze immuuncellen te isoleren om uiteindelijk te kunnen gebruiken voor T-cel therapie van IDH1 gemuteerde gliomen.

Uitkeringen aan projecten van Erasmus MC Thorax Foundation - € 312.000

De Erasmus MC Thorax Foundation heeft in 2017 een bedrag van € 312.000 uitgekeerd aan het Thoraxcentrum, te weten aan de onderstaande projecten:

Impuls in hart en nieren - € 47.000: Onderzoek naar een betere behandeltechniek van hartfalen door het uitschakelen van zenuwverbindingen (genoemd: renale denervatie).

Pijn op mijn borst, is het mijn hart - € 39.000: Onderzoek naar een snellere diagnose van het hartinfarct waardoor een eventuele behandeling eerder kan worden gestart.

Leven met een aangeboren hartafwijking - €58.000: Onderzoek naar de kwaliteit van leven bij volwassenen met een aangeboren hartafwijking.

Voorkomen van plotse dood - € 67.000: Onderzoek naar het voorkomen van ernstige hartritmestoornissen die leiden tot een plotse dood.

Ropac - € 23.000: Internationaal onderzoek en registratie van zwangerschap bij vrouwen met een aangeboren hartafwijking, waarbij inmiddels meer dan 5.000 vrouwen wereldwijd in de studie zijn geïnccludeerd.

Vaccin tegen asbestkanker - € 70.000: Onderzoek naar een vaccin tegen asbestkanker, gebaseerd op de dendritische cel immuuntherapie.

Zelf thuis longfunctie meten bij longfibrose - € 8.000: Onderzoek naar het zelf thuis meten van de longfunctie bij patiënten met longfibrose, waardoor deze minder vaak het ziekenhuis hoeven te bezoeken.

1.3 Geven voor leven

Fondsenwerving

De werving van de baten van het Erasmus MC Vriendenfonds bouwt op verschillende pilaren, te weten:

- Jaarlijks terugkerende donaties van de Erasmus MC Vrienden
- Jaarlijks terugkerende donaties van de Business Friends van het Vriendenfonds
- Inkomsten via (jaarlijkse) donaties en activiteiten voor de fondsen op naam (denk aan Thorax Foundation en Alzheimer Fonds)
- (Grote) giften van particulieren, bedrijven en organisaties zonder winstoogmerk t.b.v. specifieke projecten of campagnes
- Nalatenschappen & periodieke schenkingen

Hieronder volgt een greep uit de activiteiten en donaties in het verslagjaar.

Erasmus MC Vrienden

Het vriendenbestand telde eind 2017 bijna 5.500 Vrienden (eind 2016 ruim 6.500). In de tweede helft van 2017 zijn er beduidend minder brieven verstuurd t.b.v. de werving van nieuwe Vrienden, waardoor er onvoldoende aanwas van nieuwe Vrienden is geweest om consolidatie in aantallen te realiseren. Voornaamste reden voor de verzending van minder brieven is de implementatie van een vernieuwde donateursdatabase: implementatie hiervan bleek niet verenigbaar met tegelijkertijd effectieve werving van nieuwe vrienden. Het gemiddeld geefbedrag blijft ook in 2017 net als in de afgelopen jaren stabiel en ligt rond de € 36, iets boven het door het Vriendenfonds gesuggereerde bedrag van € 35. In 2017 hebben we onze achterban voor het eerst ook gevraagd om een extra gift ten behoeve van de daktuinen. Op deze gift is positief gereageerd. In totaal hebben 658 Vrienden gereageerd met een extra donatie van gemiddeld € 44.

Na een eerste bezoek aan het Erasmus MC ontvangt de patiënt, als potentiële donateur, een verzoek om Vriend te worden. Dit verzoek gaat vergezeld van een acceptgiro, die met een 'natte' handtekening naar de bank wordt gestuurd. In de jaren daaropvolgend wordt de donateur gevraagd om zijn/haar jaarlijkse bijdrage per (doorlopende) automatische incasso te voldoen. Inmiddels maakt ca. 40% van de Vrienden gebruik van de incasso systematiek.

Als Vriendendienst ontvangen donateurs viermaal per jaar het populair medisch magazine Monitor van het Erasmus MC. Dit magazine wordt, blijkens diverse reacties, zeer gewaardeerd. Daarnaast verstuurt het Vriendenfonds eenmaal per halfjaar de Nieuwsbrief

'Vrienden onder elkaar' om melding te maken van de activiteiten en om verslag te doen van de gedane uitkeringen aan projecten.

De gezamenlijke Vriendendag met de collega Erasmus MC fondsen kon ook in 2017 weer op een warme en grote belangstelling terugkijken. De Erasmus MC Publiekslezing Lof der Geneeskunst werd in 2017 voor het eerst minder dan andere jaren bezocht door de vrienden van het Erasmus MC Vriendenfonds. De oorzaak hiervan ligt waarschijnlijk in de proef met de digitale verzending van de uitnodiging in plaats van een papieren uitnodiging per post.

Maatschappelijk netwerken als Business Friends

Maatschappelijk verantwoord ondernemen houdt niet op bij de voordeur. Het Erasmus MC Vriendenfonds biedt bedrijven de kans om samen te werken aan een gezonde en economisch sterke regio. Met elkaar, met het Erasmus MC. De Business Club van het Erasmus MC is een actieve club op directieniveau. De leden komen 5 keer per jaar bij elkaar in het grootste en meest innovatieve academisch medisch centrum in Nederland.

Bij de werving van Business Friends ligt de focus op het benaderen van de top-250 leveranciers van het Erasmus MC, vermogende particulieren en Rotterdams georiënteerde bedrijven. Een schriftelijke uitnodiging om Business Friend te worden door de voorzitter van de Raad van Bestuur gevolgd door een persoonlijke follow-up vanuit de fondsenwerving, heeft ook in het afgelopen jaar goede resultaten opgeleverd.

De Business Friends, waarvan de 3-jarige overeenkomst afliep, heeft het merendeel besloten om het donateurschap voor onbepaalde tijd te verlengen. Eind 2017 telde het Vriendenfonds 76 zakelijke vrienden met een jaarlijkse bijdrage van € 2.995.

In 2017 werden een vijftal drukbezochte business bijeenkomsten georganiseerd:

9 februari 2017: Innovatieve pil brengt het darmstelsel in kaart, door Dr. Manon Spaander

4 april 2017: Viro-immunotherapie tegen alvleesklierkanker, door prof. dr. Casper van Eijck

13 juni 2017: Muziek als Medicijn, door prof. dr. Hans Jeekel

28 september 2017: De ontwikkeling van nieuwe medicijnen kan beter, door prof. dr. Ernst Kuipers (voorzitter Raad van Bestuur Erasmus MC)

9 november: Het innovatielab van de Anatomie, door prof. dr. Gert-Jan Kleinrensink.

Grote giften & nalatenschappen

De werving van grote giften richt zich vooral op (vermogende) particulieren en fondsen. Deze trajecten vereisen gewoonlijk een wat langere aanlooperperiode alvorens resultaat kan worden gemeld. Op basis van gedegen onderzoek in de afgelopen jaren naar interessante

bronnen is inmiddels een behoorlijk dossier opgebouwd met relevante (vermogens)fondsen voor het Erasmus MC. De investering in een goed relatienetwerk werpt duidelijk zijn vruchten af. De realisatie van een grote gift is in bijna alle gevallen het resultaat van een optimale persoonlijke benadering.

In 2017 heeft het Vriendenfonds ook drie nalatenschappen mogen ontvangen, met een totale waarde van ruim € 410.000.

“Van groen wordt je beter”

In 2017 heeft het Erasmus MC Vriendenfonds voor het eerst een actieve wervingscampagne gehouden. Doel: financiële ondersteuning voor de aanleg van twee daktuinen in de nieuwbouw van het Erasmus MC. Ten behoeve van deze campagne is een speciale website opgetuigd, www.erasmusmctuin.nl.

Het Erasmus MC bouwt in het hart van de stad een nieuw ziekenhuis met veel ruimte voor groen. Want van groen word je beter! Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat een groene omgeving of uitzicht op natuur een positief effect heeft op het herstel van patiënten. Het Erasmus MC legt daarom twee unieke daktuinen aan die toegankelijk zijn voor patiënten, bezoekers en medewerkers. De daktuinen van het Erasmus MC zullen met bijna 3.000 m² de grootste daktuinen in Nederland op deze hoogte zijn.

Het Erasmus MC kiest in het nieuwe ziekenhuis voor een ‘healing environment’. Dat betekent veel daglicht, groen en een warme, comfortabele inrichting. Het ontwerp van het ziekenhuis, dat in 2018 in gebruik wordt genomen, is strak, functioneel en biedt ruimte voor de meest innovatieve zorg en excellent onderzoek. Maar de patiënten en bezoekers zullen vooral een groene omgeving ervaren. De publieke ruimten en binnenpleinen krijgen zoveel mogelijk beplanting en daglicht dankzij de glazen overkappingen. Op de grote binnenpleinen ontstaan kleine oases van groen waar patiënten en bezoekers zich kunnen terugtrekken. Het meest opzienbarend van het nieuwe groene ziekenhuis zijn evenwel de daktuinen op de achtste verdieping. De tuinen zullen worden ingericht als boomgaarden met 38 appel- en perenbomen op kleine heuvels. Een looppad leidt de bezoeker langs beschutte plekjes met bankjes, zodat in de luwte kan worden genoten van het uitzicht op Rotterdam. In totaal draagt het Erasmus MC Vriendenfonds ruim € 600.000 bij aan de aanleg van de daktuinen.

DONEER

Wij nodigen u uit om te doneren in daktuin. Doneert u 4m² of meer, dan maken wij u partner van onze campagne en plaatsen wij uw logo, of uw bericht op de website. Vanaf 10m² ontvangt u van ons tevens een 'healthy air plant' die alle chemische stoffen uit de lucht filtert. Zo krijgt u van ons 30 m³ schone lucht retour. Daarnaast bieden wij u de gelegenheid om uw naam te verbinden aan één van de 38 fruitbomen. Donaties zijn vanwege onze ANBI-status fiscaal aftrekbaar.
Voor persoonlijk contact: [Margot Bleeker](#).

STEKKIE € 10

BLOEM € 25

PLANT € 50

BLOEMENSTRIJK € 100

1 M² € 250

BOOM € 10.000

DONEER NU

Draag bij aan een sneller herstel van onze patiënten. Vanaf €250,- doneert u één m² van deze unieke daktuinen. Uiteraard is elk ander bedrag ook welkom. Als dank voor uw bijdrage aan de 'healing environment' ontvangt u een leuk presentje.

De volgende wervingsactiviteiten hebben plaatsgevonden:

- Giftenmailing naar Vrienden Erasmus MC Vriendenfonds (giftverzoek zat ingesloten in magazine Monitor)
- Collecte in het Erasmus MC
- Kerstmarkt in het Erasmus MC
- Werving grote giften bij particulieren, bedrijven en vermogensfondsen

Familiekamers in het Erasmus MC

Een ander groot project waar in 2017 voor geworven is zijn de Familiekamers in de nieuwbouw van het Erasmus MC. Het was ambitie van het Vriendenfonds om in totaal 14 familiekamers te realiseren. Ultimo 2017 is deze ambitie gerealiseerd. De kosten van de inrichting van deze kamers zijn € 17.581 per kamer.

De familiekamers zijn gesitueerd op de verpleegafdelingen, de Intensive Care en de Spoedeisende Hulp waarvan de bouw- en exploitatiekosten niet worden vergoed vanuit de reguliere zorgbudgetten. De ingebruikname van het ziekenhuis en daarmee de familiekamers zal medio 2018 zijn.

Het nieuwe Erasmus MC wil ook een prettige en veilige omgeving zijn voor de familie of naasten van de patiënt. Het is voor de patiënt van belang dat de familie dichtbij is, beschikbaar als het nodig is. Een familiekamer biedt de mogelijkheid om even afstand te

nemen, telefoongesprekken te kunnen voeren of om op adem te komen. Zo'n besloten ruimte is onmisbaar, zeker indien er sprake is van een ernstige situatie of de laatste fase van het leven. Het is belangrijk dat een familiekamer aansluit bij de fysieke en sociale behoefte van de gebruikers. De familie ondergaat vaak een stressvolle situatie, soms met intense emoties, angst en spanning. Het moet een plek zijn waar de familie tot rust kan komen en dichtbij elkaar kan zijn. De kamers zijn afgeschermd van drukte van de afdeling en hebben uitzicht naar buiten. Kunst aan de muur en lectuur bieden afleiding. Er is een ruime bank, die zitplaats biedt voor 5 mensen. Daarnaast kan met losse zitelementen en een fauteuil de inrichting aangepast worden aan de meest gewenste setting. De ruimte biedt ook de gelegenheid voor een gesprek met een arts waar enige afstand gepast is.

Fondsen op naam

Ten behoeve van de fondsenwerving voor het Thoraxcentrum en het Alzheimercentrum is een tweetal fondsen op naam actief, te weten de Erasmus MC Thorax Foundation en het Erasmus MC Alzheimer Fonds. Beiden fondsen beschikken over een eigen programma, begroting en fondsenwerver.

Wervingsprogramma Fonds op Naam Erasmus MC Alzheimer Fonds

Dementie is een mensonterende ziekte die veel leed veroorzaakt. Gelukkig gebeurt er veel om de ziekte te behandelen op te sporen en goede zorg te verlenen. Zo ook in het Alzheimercentrum Erasmus MC. In het Alzheimercentrum Erasmus MC staat samenwerking ten behoeve van excellente diagnostiek, goede zorg na een diagnose en wetenschappelijk onderzoek richting een oplossing voor dementie centraal.

Het Erasmus MC Alzheimer Fonds werft fondsen ten bate van het Alzheimercentrum Erasmus MC, een gezamenlijk initiatief van Alzheimer Nederland, het Erasmus MC en het Havenziekenhuis.

Naast de fondsenwerving stond in 2017 het verder uitbreiden van een grotere in-en externe bekendheid/draagvlak centraal door actieve voorlichting en het organiseren van een aantal publieksactiviteiten.

Ook de inspanningen richting major donors werden uitgebreid en werden vermogensfondsen actief en gericht benaderd. Een opbrengst van € 232K, waaronder enkele meerjarige toezeggingen was het resultaat. Een website en publieksfolder verzorgen de communicatie en verantwoording naar de geldgevers en belangstellenden.

De (financiële) administratie maakt integraal onderdeel uit van het Vriendenfonds.

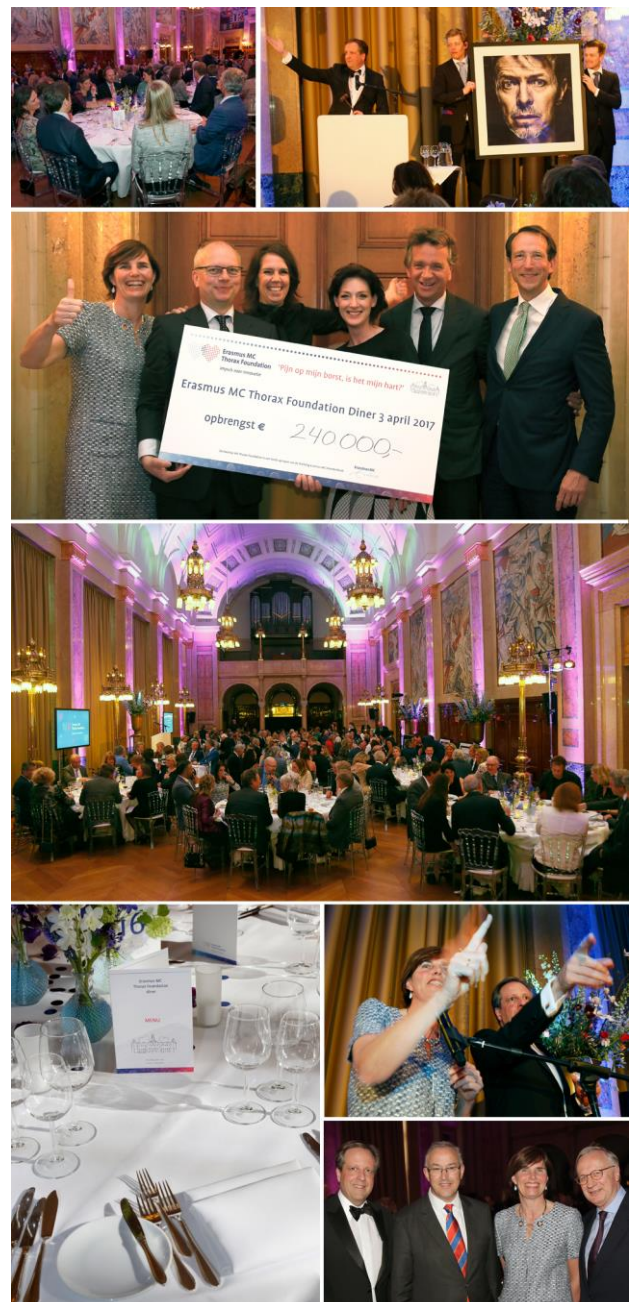
Wervingsprogramma Fonds op Naam Erasmus MC Thorax Foundation

De Erasmus MC Thorax Foundation zet zich in om een krachtige impuls te geven aan innovatief topklinisch onderzoek naar hart-, vaat- en longziekten in het Erasmus MC Thoraxcentrum.

De Erasmus MC Thorax Foundation is in 2012 opgericht en heeft inmiddels een ruim netwerk van begunstigers opgebouwd die de foundation een warm hart toedragen. Het fonds richt zich op vermogende particulieren en bedrijven, stichtingen en vermogensfondsen, en houdt hier regelmatig contact mee.

Jaarlijks wordt in april een diner (incl. veiling) georganiseerd, waarbij een onderzoeksproject centraal staat. In 2017 stond het diner in het teken van het onderzoek 'Pijn op mijn borst, is het mijn hart'. Dit onderzoek richt zich op een snellere diagnose van een hartinfarct waardoor een eventuele behandeling eerder kan worden gestart. De opbrengst van deze zesde editie bedroeg € 248K.

Naast het diner brachten overige wervingsinspanningen in 2017 op: € 207.000 (€ 455.000 incl. diner) alsmede toezeggingen à € 150.000 verspreid over de komende 3 jaar. Op

16 november van het afgelopen jaar vond de eerste Thorax Foundation Academy plaats, een inhoudelijk event voor alle relaties van de foundation. Ieder jaar wordt een thema toegelicht. In 2017 maakten de gasten een leerzame gang langs alle aspecten van een harttransplantatie en het steunhart met ervaringsverhalen van patiënten.

Hiernaast worden regelmatig bijeenkomsten en rondleidingen georganiseerd. De website en een halfjaarlijkse nieuwsbrief zorgen voor de nieuwsvoorziening over lopende projecten en de (financiële) verantwoording naar de achterban.

De (financiële) administratie maakt onderdeel uit van het Vriendenfonds. De kosten die gemaakt worden voor fondsenwerving worden gedragen door het Thoraxcentrum, waardoor de ontvangen gelden volledig ten goede komen aan de onderzoeksprojecten.

1.4 Over het Erasmus MC Vriendenfonds

1.4.1 Wie zijn wij

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De Stichting Erasmus MC Vriendenfonds is in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Rotterdam ingeschreven onder nummer 24421831. De Stichting beschikt sinds 2008 over de ANBI-status. De statutaire naam luidt: Stichting Erasmus MC Vriendenfonds en is statutair gevestigd te Rotterdam. De rechtsvorm is een stichting.

Statutenwijziging

De Stichting Erasmus MC Vriendenfonds is opgericht op 20 september 2007. Sindsdien zijn de statuten niet gewijzigd.

Omschrijving van de doelstelling

Het Erasmus MC Vriendenfonds heeft als doelstelling:

- om initiatieven te ondersteunen die gericht zijn op de ontplooiingsmogelijkheden van talentvolle en creatieve mensen tijdens hun studie, onderzoek of specialisatie in (opdracht van) het Erasmus MC ten behoeve van de medische wetenschap;
- het bevorderen van (innovatief) wetenschappelijk medisch onderzoek in of ten behoeve van het Erasmus MC en/of de aan haar gelieerde onderzoekspartners;
- het ondersteunen van activiteiten die bijdragen aan toekomstgerichte patiëntenzorg, behandelmethodes en de verzorging van patiënten in het Erasmus MC en/of de aan haar gelieerde partners.

Het Erasmus MC Vriendenfonds wil zijn doelstellingen bereiken door het werven van gelden bij potentiële geldbronnen zoals particulieren, bedrijfsleven en fondsen door:

- het leggen en onderhouden van contacten met deze doelgroepen;
- het voeren van campagnes, het organiseren van evenementen en acties en het verstrekken van informatie;
- het leggen en onderhouden van contacten met instellingen en personen met doelstellingen die verwant zijn aan het Erasmus MC Vriendenfonds.

Het Erasmus MC Vriendenfonds wil met zijn activiteiten een bijdrage leveren aan het uitdragen en versterken van de gewenste corporate identity van het Erasmus MC en het verder verbeteren van de goede reputatie van het instituut.

Juridische structuur

Het Erasmus MC Vriendenfonds is een zelfstandig opererende stichting en maakt deel uit van de fiscale eenheid omzetbelasting van het Erasmus MC.

Samenstelling van het bestuur en bureaumedewerkers

Bestuur

Voorzitter : De heer Prof. Dr. E.J. Kuipers

Secretaris : De heer J.G.A. Rijnierse

Penningmeester : De heer Drs. O.F.J. Pajmans

Wijze benoemen en zittingsduur bestuur

Het bestuur van de stichting bestaat uit drie bestuursleden. De bestuursleden worden benoemd met een meerderheid van twee derde van de stemmen. Bij benoeming wordt het volgende in acht genomen:

- tenminste één bestuurder is betrokken bij het Erasmus MC;
- tenminste één bestuurder is werkzaam in de zakelijke dienstverlening;
- tenminste één bestuurder heeft een sterke betrokkenheid met de stad Rotterdam en/of de regio Rotterdam/Rijnmond.

De bestuurder die betrokken is bij het Erasmus MC fungeert als voorzitter van het Erasmus MC Vriendenfonds.

De bestuurders worden benoemd voor een periode van vier jaar. Zij zijn onmiddellijk maar ten hoogste tweemaal herbenoembaar voor een nieuwe zittingsperiode.

Rooster van aftreden/herbenoeming

Bestuurslid	Termijn nummer	Datum aftreden/herbenoeming
Prof. Dr. E.J. Kuipers	twee	Maart 2021
J.G.A. Rijnierse	drie en laatste	September 2019
Drs. O.F.J. Pajmans	drie en laatste	Februari 2020

Medewerkers stafbureau

De werkzaamheden van het Vriendenfonds worden uitgevoerd door de volgende medewerkers:

Mevrouw Dr. Leonore Tuijt, Hoofd bureau Fondsenwerving (per 1 maart 2017)

Mevrouw Drs. M. Bleeker, Development Director

Mevrouw Laura van der Water, fondsenwerfer Alzheimer (per 1 maart 2017)

Mevrouw Nicole van der Meer, marketing en communicatie (tot 30 september 2017)

Mevrouw Dayenne Boot, medewerker financiën

Mevrouw Rijnate Anninga, administratief-financieel medewerker (per 1 september 2017)

Mevrouw Annette Aué, administratief medewerker (per 1 oktober 2017)

Mevrouw Sibel Reyhan – Yasemin, administratief medewerker (per 1 oktober 2017)

De heer Wim Korving: marketing en communicatie (per 1 september 2017)

Vergoedingen- en bezoldigingsbeleid

Bestuursleden hebben afgezien van een vergoeding voor hun inspanningen.

De medewerkers van het stafbureau vallen onder de CAO voor Universitair Medische Centra en zijn op functioneel niveau ingeschaald. Tussen het Erasmus MC en het Erasmus MC Vriendenfonds bestaat een overeenkomst voor het doorbelasten van salarissen, sociale lasten en pensioenpremies. Deze lasten bedroegen in 2017 € 288.199.

(Neven)functies bestuursleden en management

De bestuursleden vervullen de navolgende relevante (neven)functies.

Prof. Dr. E.J. Kuipers

Lid Gezondheidsraad, Lid Landelijke Commissie Invoering Bevolkingsonderzoek Darmkanker, Bestuurslid Dutch Institute of Clinical Auditing, European Lead in CRC screening World Endoscopy Organization, Lid Clinical Practice Committee American Gastroenterology Association.

J.G.A. Rijnierse

Non-executive Chairman Sodexo Nederland, lid dagelijks bestuur VNO-NCW, lid algemeen bestuur VNO-NCW, lid van de SER, voorzitter van Veneca, bestuurslid Nationaal Register Commissarissen en Toezichthouders, Voorzitter Board of Ambassadors Hermitage Amsterdam, lid Platform Defensie/Bedrijfsleven, lid comité van aanbeveling Stichting Liliane Fonds, bestuurslid Stichting Nationale Taptoe, ambassadeur Nationaal Programma Rotterdam-Zuid

Drs. O.F.J. Paijmans

Algemeen Directeur van Meijers Assurantiën, bestuurslid Stichting Erasmus Trustfonds, bestuurslid Stichting Peterich van Beuningen Fonds, bestuurslid Stichting Philharmonisch fonds RphO, bestuurslid Vereniging Nederlandse Assurantie Beurs, lid Raad van Commissarissen LSP Fund, Lid Raad van Commissarissen Verzekeren Sociale Zekerheid (V.S.Z.) Assuradeuren B.V.

Leden van het managementteam van het Vriendenfonds hebben de volgende nevenfuncties:

Dr. Leonore Tuijt

Secretaris Stichting Weeshuis in Haïti

Drs. M. Bleeker

Lid medezeggenschapsraad Rotterdamse Schoolvereniging

Fondsen op naam

Binnen het Erasmus MC Vriendenfonds vallen een groot aantal bestemmingsfondsen. Een aantal van deze bestemmingsfondsen zijn als Fonds op Naam (FoN) actief, waaronder het Erasmus MC Alzheimer Fonds en de Erasmus MC Thorax Foundation.

1.4.2. Hoe werken wij

Governance: taken, bevoegdheden en werkwijze van bestuur en stafbureau

Bestuur

Het bestuur bestaat uit drie bestuursleden. Om een goede inbedding van het Erasmus MC Vriendenfonds in zijn wervingsgebied te waarborgen zijn bestuursleden afkomstig uit respectievelijk de zakelijke dienstverlening, de regio Rotterdam en de Raad van Bestuur van het Erasmus MC. Het bestuur van het Vriendenfonds bepaalt het beleid en houdt toezicht op de uitvoering ervan. Het bestuur vergadert in principe tweemaal per jaar.

Het bestuur heeft als taak om de strategische koers van het Erasmus MC Vriendenfonds te bewaken, periodiek te herijken en bij te stellen aan de hand van een actueel beleidsplan. Daarnaast is het bestuur verantwoordelijk voor het financiële beleid en legt jaarlijks in de vorm van een jaarverslag verantwoording af over de gevoerde activiteiten onder meer conform de voorschriften die de Belastingdienst stelt ten aanzien van Algemeen Nut Beogende Instellingen (ANBI).

Het bestuur stelt vast welke onderzoeksprojecten gefinancierd worden.

- Ongeoormerkte opbrengsten via de Vrienden en Business Friends zijn bestemd voor de jaarlijkse Fellowship (meerjarig onderzoeksproject van een talentvolle jonge onderzoeker). MRace, de formele wetenschappelijke adviesraad van het Erasmus MC, draagt na een selectieprocedure, de onderzoeker voor. Het bestuur neemt de voordracht over.
- In 2016 – 2017 heeft voor actieve werving plaatsgevonden voor twee projecten, te weten de Groene Daken en de Familiekamers. Beide projecten inclusief wervingsplannen zijn vooraf door het bestuur goedgekeurd.
- Nagenoeg alle overige inkomsten van het Vriendenfonds zijn bestemd. Hier staat een projectvoorstel tegenover, dat door het bestuur wordt goedgekeurd. Onderzoeker en

stafbureau stellen voor de toezegging een overeenkomst op met daarin voorwaarden over o.a. rapportagefrequentie en voorwaarden voor uitkeringen.

Gefinancierde projecten worden gemonitord middels tussentijdse rapportages. Op basis van de tussenrapportage wordt een volgend deel van de financiering aan het project uitgekeerd. Na aanlevering van de eindrapportage inclusief een financiële verantwoording, wordt de laatste tranche van de financiering uitgekeerd.

Stafbureau

Het bestuur heeft voor de uitvoerende werkzaamheden een stafbureau ingericht.

Het stafbureau:

- ondersteunt het bestuur;
- stelt een jaarplan inclusief een actieprogramma samen en draagt zorg voor de uitvoering;
- coördineert activiteiten in het kader van de fondsenwerving;
- verzorgt de financiële administratie en boekhouding
- onderhoudt de interne en externe contacten;
- werft en stuurt vrijwilligers aan.

De medewerkers (5,0 fte ultimo 2017, versus 4,7 fte ultimo 2016) ressorteren functioneel onder het bestuur van het Erasmus MC Vriendenfonds en maakten tot 1 mei 2017 hiërarchisch deel uit van de afdeling Marketing en Communicatie Erasmus MC. Bij de ambitie van het Erasmus MC Vriendenfonds om samen met de Daniel den Hoed Stichting de fondsenwerving verder te professionaliseren paste een andere plek binnen de hiërarchische structuur: per mei 2017 valt het Vriendenfonds hiërarchisch onder de Raad van Bestuur van het Erasmus MC. Hoofd bureau fondsenwerving en de development director Vriendenfonds zijn naast beleidsvoorbereider ook uitvoerder. Beiden treden actief als netwerker op naar de interne en externe doelgroepen en onderhouden daarbij de backoffice activiteiten. De overige (parttime) medewerkers ondersteunen bij respectievelijk de fondsenwerving, marketing, uitvoering van projecten en financiën & administratie.

Maatschappelijk verantwoord handelen

Het Erasmus MC Vriendenfonds onderkent de waarden van het werken aan duurzame ontwikkelingen (duurzaam leven, duurzaam wonen en duurzaam ondernemen) als lange termijnwinst voor onze samenleving. Het brengt dit dan ook in zijn beleid en uitvoering tot uitdrukking.

Gedragcodes en richtlijnen

Bestuur en management van het Erasmus MC Vriendenfonds onderschrijven de gedragscode van Goede Doelen Nederland over de basiswaarden van een goed doel: respect, openheid, betrouwbaarheid en kwaliteit. Daarnaast worden ook de Codes Goed Bestuur die gekoppeld zijn aan de Erkenningsregeling Goede Doelen van het CBF door bestuur en management erkend. Na de realisatie van de fusie van het Erasmus MC Vriendenfonds met de Daniel den Hoed Stichting is het de expliciete wens van bestuur en management om deze erkenning ook aan te vragen.

De code Goed Bestuur betreft:

- het besturen van goede doelen,
- het houden van toezicht,
- het afleggen van verantwoording
- en een goede omgang met alle belangrijke relaties van het goede doel (donateurs, vrijwilligers, de begunstigden, enz.).

De jaarrekening en het bestuursverslag worden opgesteld op basis van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 “Fondsenwervende organisaties”. Doel van deze richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor de fondsen bijeengebracht zijn.

Vrijwilligersbeleid

Ter aanvulling op de inzet van de vaste medewerkers wordt bij de organisatie van evenementen zoals de Vriendendag en andere grotere evenementen een beroep gedaan op de opnamevrijwilligers van het Erasmus MC en studenten van diverse MBO en HBO opleidingen in Rotterdam. Het gaat hier om onbezoldigde activiteiten.

Financieel beleid

Beleid kosten en methoden fondsenwerving

De Raad van Bestuur van het Erasmus MC heeft in september 2007 besloten tot het oprichten van een Vriendenfonds voor de gehele Erasmus MC-organisatie. Meer specifiek op thema opereren de Erasmus MC fondsen, de Daniel den Hoed Stichting en de Stichting Vrienden van het Sophia.

Vanaf januari 2008 beschikt het Erasmus MC Vriendenfonds over de ANBI-status. Hierdoor kunnen donateurs hun giften aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting. Het Vriendenfonds is door deze toekenning vrijgesteld van schenkingsbelasting. De stichting draagt zelf de personele en materiële kosten die ten behoeve van het Vriendenfonds worden gemaakt. De medewerkers zijn in dienst van het Erasmus MC en worden

gedetacheerd aan het Vriendenfonds. Hoewel de stichting niet in het bezit is van het CBF-keurmerk, wordt het fondsenwerfpercentage van 25% wel als richtlijn nagestreefd.

Een meerjaren beleidsplan 2012 - 2018 vormt de basis voor het werkveld en de activiteiten van het Vriendenfonds. In de komende jaren zal het beleid en de uitvoering zich richten op professionalisering, groei en intensivering van de samenwerking met de andere Erasmus MC-fondsen. Deze nauwere samenwerking zal in 2018 leiden tot een fusie van het Erasmus MC Vriendenfonds met de Daniel den Hoed Stichting. Deze nieuw te vormen Erasmus MC Foundation heeft de ambitie de overkoepelende stichting te worden voor alle fondsenwervende initiatieven in het Erasmus MC.

Jaarlijks verbreedt en verdiept het Erasmus MC Vriendenfonds zijn activiteiten. De opbrengsten hebben in beginsel een ongeoormerkt karakter tenzij door de gever expliciet anders wordt bepaald.

Het werven van donateurs richt zich in het bijzonder op het bestand van (ex-) patiënten die in het Erasmus MC zijn behandeld. Inzet van direct mail, werving via internet en het beschikbaar stellen van foldermateriaal zijn de meest gebruikte vormen van werving. Beheer en gebruik van NAW-gegevens van de Vrienden van het Vriendenfonds geschiedt onder de strikte voorwaarden die de Wet Bescherming Persoonsgegevens hieraan stelt. Gestreefd wordt om de inning van jaarlijkse bijdragen bij de zogenaamde herhalingsdonateurs via een automatische incasso te laten verlopen. Vrienden ontvangen tweemaal per jaar de Nieuwsbrief "Vrienden onder elkaar" en viermaal per jaar het populair medisch tijdschrift "Monitor" van het Erasmus MC.

Donateurs zijn in toenemende mate bereid om giften in de vorm van periodieke schenkingen te doen. Dit wordt mede veroorzaakt door een versimpeling van de procedure waardoor geen notariële akte meer is vereist. Het actief attenderen op de mogelijkheden van nalaten aan het Erasmus MC blijft onverminderd.

Potentiële Business Friends krijgen tegen betaling van een jaarlijks vast bedrag de mogelijkheid om voor een periode van drie jaar in te stappen. Het Erasmus MC Vriendenfonds biedt zijn zakelijke vrienden toegang tot een interessant netwerk en promotioneel platform. Business Friends worden jaarlijks uitgenodigd voor een aantal business lunches en de publieksmanifestatie Lof der Geneeskunst. Ook ontvangen zij de nieuwsbrief "Vrienden onder elkaar" en het blad Monitor.

In eerste instantie worden ondernemingen benaderd die op een of andere wijze al een relatie onderhouden met het Erasmus MC. Over de wijze waarop (de veelal persoonlijke) contacten worden gelegd, worden steeds vooraf afspraken gemaakt met in het Erasmus MC betrokkenen, dit om bestaande verhoudingen zuiver te houden en relaties niet nadelig te beïnvloeden.

Beleid met betrekking tot omvang en functie van reserves en fondsen

De stichting heeft een aantal reserves, te weten een instandhoudingsreserve voor toekomstige projecten en een continuïteitsreserve. Daarnaast bestaan er nog bestemmingsfondsen. Hier is sprake van wanneer door een derde aan een deel van de middelen een specifieke bestemming is gegeven.

- De instandhoudingsreserve voor toekomstige projecten dient er voor om toekomstige subsidieaanvragen te kunnen honoreren. De fusie van het Vriendenfonds met de Erasmus MC Foundation zal samengaan met een hernieuwd beleid op de hoogte van de instandhoudingsreserve.
- De continuïteitsreserve is een buffervermogen voor het opvangen van tegenvallers in de inkomsten en/of voor het kunnen voldoen aan (on)voorziene verplichtingen die zijn aangegaan ter continuïteit van de werkorganisatie. Het bestuur houdt een continuïteitsreserve aan van 150% van de loonkosten (richtlijn Financieel Beheer van de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland hanteert een maximum van 150% van de totale kosten van de werkorganisatie). Het Vriendenfonds beschouwt de jaren 2017 en 2018 als een transitieperiode in verband met de aanstaande fusie met de Erasmus MC Foundation. Om te allen tijde continuïteit te kunnen borgen in deze transitieperiode is gekozen voor een continuïteitsreserve van 150% van de loonkosten. In 2018 zal vanwege de fusie de continuïteitsreserve worden herzien.
- De bestemmingsfondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader van de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld door derden. Het Vriendenfonds kent een 30-tal bestemmingsfondsen waar gelabelde giften die niet in het verslagjaar zijn uitgekeerd, en veelal een looptijd hebben die langer is dan een jaar, herkenbaar blijven.

Beleggingsbeleid

Gezien het lage risicoprofiel voor beleggen en sparen waar het Vriendenfonds voor kiest, is geadviseerd om deze niet direct opeisbare gelden al naar gelang het rendement onder te brengen in kortlopende deposito's dan wel om deze op een spaarrekening te zetten. Er is geen sprake van beleggingen in aandelen, obligaties of anderszins. Het bestuur heeft enkele jaren geleden besloten om, gezien de omvang van de saldi (zie vanaf pagina 42),

aan risicospreiding te doen door het openen van enkele (spaar)rekeningen bij verschillende grote banken.

Jaarrekening

De jaarrekening wordt opgesteld op basis van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 “Fondsenwervende organisaties”. Doel van deze richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor de fondsen bijeengebracht zijn.

Communicatiebeleid met belanghebbenden

Communicatiedoelgroep

Het Vriendenfonds communiceert voornamelijk met haar achterban: de Vrienden en de Business Friends. Website en social media worden ingezet t.b.v. de communicatie met het algemene publiek.

Strategie

Het Vriendenfonds draagt door zijn activiteiten en communicatie-uitingen bij aan het Erasmus MC imago. In beleid en uitvoering wordt daarom nauw aangesloten bij het Erasmus MC communicatiebeleid

Hoe wij communiceren

Centraal in de communicatie voor alle doelgroepen staat de website van het Erasmus MC Vriendenfonds: www.erasmusmcvrienden.nl. Hier is alle informatie gebundeld en wordt ook aan de actualiteit invulling gegeven. Steeds meer wordt gebruik gemaakt van digitale communicatie zoals: e-mails, digitaal lid worden en geld overmaken. Actiematig worden instrumenten social media als Facebook en Twitter ingezet. De mogelijkheden die e-marketing biedt zullen verder ontwikkeld worden.

Vrienden, Business Friends en belangstellenden worden tweemaal per jaar middels de nieuwsbrief “Vrienden onder elkaar” geïnformeerd over de besteding van gelden, activiteiten en voortgang van projecten. Daarnaast ontvangen de Vrienden het blad Monitor en worden zij uitgenodigd voor een jaarlijkse Vriendendag en de publieksmanifestatie Lof der Geneeskunde.

De Business Friends worden vijfmaal per jaar voor een 'einde dag bijeenkomst' uitgenodigd om kennis te maken met een innovatieve ontwikkeling op medisch gebied in het Erasmus MC, daarbij is er ruim gelegenheid om te netwerken.

Voorts maakt het Erasmus MC Vriendenfonds gebruik van de mogelijkheden die free publicity biedt. Tijdens kantooruren is er een telefonische informatiedesk beschikbaar voor het beantwoorden van vragen. Belanghebbenden en geïnteresseerden binnen het Erasmus MC worden via de in de organisatie gebruikelijke kanalen op de hoogte gehouden, zoals intranet en het personeelsblad "Scanner".

Privacywetgeving

Het werven van donateurs richt zich in het bijzonder op het bestand van (ex-) patiënten die in het Erasmus MC zijn behandeld. Beschikbaarstelling door het Erasmus MC en gebruik van de NAW-gegevens van (ex-) patiënten door het Vriendenfonds geschiedt onder de strikte voorwaarden die de Wet Bescherming Persoonsgegevens hieraan stelt. Aangezien het Vriendenfonds gebruik maakt van de IT-omgeving van het Erasmus MC wordt, voor de verwerking van persoonsgegevens, automatisch gebruik gemaakt van de door het Erasmus MC getroffen beveiligingsmaatregelen.

Het Erasmus MC Vriendenfonds handelt voorts volgens de regelgeving van de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp). Tevens is de stichting bezig met de voorbereidingen op de nieuwe wet Algemene Verordening Gegevensverwerking (AVG) die op 25 mei 2018 van kracht wordt.

Beleid m.b.t. risicobeheersing (Risico's en onzekerheden)

Risicobeheersing valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur. Jaarlijks wordt de risico-inschatting geëvalueerd door het bestuur, waarbij wordt bepaald of ontwikkelingen aanleiding geven tot herziening van de risico-inschatting. Risico's worden op de volgende deelgebieden onderkend:

- I. Strategie
- II. Operationeel
- III. Financieel
- IV. Financiële verslaggeving
- V. Wet- en regelgeving

Per onderkend risico wordt de (1) kans en (2) impact bepaald (**laag**, **middel**, **hoog**). Voor risico's waarbij de kans en impact als 'laag' worden ingeschat, worden geen specifieke beheersingsmaatregelen getroffen.

De belangrijkste onderkende risico's zijn hieronder per categorie uiteengezet, waarbij tevens wordt aangegeven welke interne beheersingsmaatregelen zijn opgesteld om de risico's af te dekken.

I. Strategie

Op strategisch niveau wordt het volgende risico onderkend.

Risico-omschrijving	Kans	Beschrijving van de impact	Beheersingsmaatregelen	Impact van dit risico in 2017 en eventueel genomen maatregelen
Fusie Het Erasmus MC Vriendenfonds is voornemens te fuseren met de Erasmus MC Foundation (voorheen Daniel den Hoed Stichting). Doel hiervan is vergroting van de inkomsten door professioneler en eenduidiger wervingsbeleid. De fusie leidt tot een andere manier van samenwerken binnen het stafbureau (denk aan veranderingen in taken en bevoegdheden van medewerkers van het bureau en samenbrengen van administraties). Risico bestaat dat deze wijzigingen resulteren in interne weerstand.	LAAG	MIDDEL	- Het jaar 2017 is gebruikt om al als gezamenlijk bureau fondsenwerving te functioneren, zodat samenwerken al tot stand is gebracht voor de formele fusie. - In 2017 hebben ook al veel voorbereidende werkzaamheden plaatsgevonden, denk aan het samenbrengen van administraties en toewijzen van taken en bevoegdheden van medewerkers.	Zie beheersingsmaatregelen. In 2017 is de overgang naar een gezamenlijke bureauorganisatie goed verlopen.

II. Operationeel

Risico-omschrijving	Kans	Beschrijving van de impact	Beheersingsmaatregelen	Impact van dit risico in 2017 en eventueel genomen maatregelen
Kwaliteit van medewerkers Vriendenfonds Erasmus MC is werkzaam binnen de non-profit sector (gezondheid), waarbij specifieke kennis en kunde van het personeel een vereiste is. Daarnaast is er al enkele jaren sprake van een groei in de omvang van de organisatie, waardoor het medewerkersbestand op peil moet worden gehouden om deze groei te kunnen beheersen. De groei vraagt tevens om meer specialisme binnen het medewerkersbestand. Het risico bestaat er onvoldoende / specialistisch personeel kan worden aangetrokken om de kwaliteit op gewenste niveau te houden, mede doordat het Vriendenfonds ook gehouden is aan de regelgeving van het Erasmus MC inzake indienstneming van boventallig én eigen (Erasmus MC) personeel.	LAAG	HOOG	- Het bestuur is nauw betrokken bij het aannamebeleid van de sleutelfuncties. - Er worden functieprofielen opgesteld in samenwerking met het bestuur en de afdeling HR van het Erasmus MC. - Van mogelijk ongeschikt nieuw personeel (via Erasmus MC of extern) kan indien gewenst afscheid genomen worden.	In 2017 zijn verschillende nieuwe collega's aangenomen, waarvan één die in Erasmus MC boventallig was en twee uit interne sollicitatierondes. In alle gevallen heeft dit geleid tot keuzes waar het bestuur en stafbureau zeer tevreden over zijn.

Uitkeringen Het risico bestaat dat uitgekeerde gelden (voor projecten) op onrechtmatige wijze worden besteed (fraude), niet worden besteed conform de gemaakte afspraken of niet tijdig worden besteed (drie jaren na toezegging is het project nog niet van start gegaan).	MIDDEL	HOOG	• Er is een geformaliseerd uitkeringsbeleid dat bestaat uit de volgende stappen: 1. Ontvangst aanvraag. 2. Bureau manager en hoofd fondsenwerving beoordelen de aanvraag op basis van vastgestelde criteria. 3. Bij goedkeuring van de aanvraag wordt een formele toekenningsbrief (met voorwaarden) verstuurd. 4. De monitoring vindt plaats op basis van de voorwaarden uit de toekenningsbrief. 5. Na afronding van het project dient een eindverslag (financieel + inhoudelijk) te worden toegestuurd die wordt beoordeeld (eventueel een accountants-controle). 6. De overboekingen van gelden via de bank wordt door het bestuur goedgekeurd. • Er wordt gewerkt aan een update van dit beleid, waarbij elk rapportage voorzien moet zijn van twee handtekeningen naast die van de onderzoeker zelf. • Er wordt gewerkt aan een aanscherping van de overeenkomst waarin reden voor opschortingen worden vastgelegd, inclusief een tijdspassage.	• In 2017 hebben zich geen afwijkende zaken voor gedaan.
--	---------------	-------------	---	--

Reputatierisico Een goede reputatie is zeer belangrijk voor fondsenwervende instellingen. Eventuele reputatieschade kan leiden tot een significante daling van de opbrengsten en tot een bedreiging van de continuïteit. Aangezien het Vriendenfonds nauw verbonden is met het Erasmus MC heeft reputatieschade bij het Erasmus MC daarnaast directe invloed op het Vriendenfonds. Hetzelfde geldt andersom.	MIDDEL	HOOG	• Het bestuur hecht veel waarde aan integriteit en draagt dit uit binnen de organisatie. • Er is een geformaliseerd mediaprotocol, waarbij de afdeling <i>Persvoorlichting Erasmus MC</i> de woordvoering verzorgt. • Er wordt gewerkt aan een gedragscode sponsoring en fondsenwerving als richtlijn voor alle fondsenwervende gremia in het Erasmus MC.	• In 2017 hebben zich geen afwijkende zaken voor gedaan.
Frauderisico Overmatige werkdruk, maar ook het geven van gelegenheid kan leiden tot fraude door medewerkers. Het voornaamste risico is imagoschade.	LAAG	HOOG	• Infrastructuur binnen het stafbureau is zodanig dat de kans op fraude geminimaliseerd wordt. Denk onder meer aan vier-ogen principe voor betalingen.	• In 2017 hebben zich geen bekende afwijkende zaken voor gedaan.

III. Financieel

Op financieel niveau worden de volgende risico's onderkend.

Risico-omschrijving	Kans	Beschrijving van de impact	Beheersingsmaatregelen	Impact van dit risico in 2017 en eventueel genomen maatregelen
Continuïteitsreserve De continuïteitsreserve bestaat voor het opvangen voor onvoorzienbare tijd van tegenvallers in de inkomsten. Het bestuur houdt een continuïteitsreserve aan van 150% van de werkelijke loonkosten. De op handen zijnde fusie met de Erasmus MC Foundation kan onverwachte extra personele kosten met zich meebrengen in combinatie met tegenvallende inkomsten. Continuïteit van het stafbureau kan daarmee onder druk komen te staan. In 2018 zal vanwege de fusie de continuïteitsreserve worden herzien.	MIDDEL	HOOG	Het bestuur van het Vriendenfonds heeft continuïteit hoog in het vaandel staan. De hoogte van de reserve wordt regelmatig gemonitord en waar nodig jaarlijks aangepast (aanpassing van percentage).	In 2017 is gebruik gemaakt van de inzet van tijdelijk personeel voor voortijdelijke werkzaamheden inzake de fusie.
Fiscale eenheid met Erasmus MC Het Vriendenfonds is onderdeel van de fiscale eenheid van het Erasmus MC. Als het Erasmus MC nalaat tijdig, juist en volledig de financiële cijfers te rapporteren, denk met name aan omzetbelasting, dan kan de schade ook bij het Vriendenfonds verhaald worden.	LAAG	HOOG	Erasmus MC doet, evenals alle andere onderdelen van de fiscale eenheid omzetbelasting, zelfstandig periodiek aangifte. Voor Erasmus MC gebeurt dat elke maand (zoals voor de meeste onderdelen, behalve, onder andere, Daniël den Hoed Stichting waarvoor per kwartaal aangifte wordt gedaan). De ingediende aangiften worden gevolgd door een betaling dan wel een teruggaaf bij beschikking. De "btw-administratie" maakt onderdeel uit van totale administratie die (minimaal) jaarlijks door de externe accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole wordt beoordeeld op juistheid en volledigheid. Daarnaast wordt in voorkomende gevallen de btw-behandeling van specifieke situaties met de	In 2017 hebben zich geen bekende afwijkende zaken voor gedaan.

			belastingdienst afgestemd. • Het bestuur van het Vriendenfonds vindt het aannemelijk te mogen vertrouwen op de geleverde en bewezen hoge kwaliteit door het Erasmus MC.	
--	--	--	--	--

IV. Financiële verslaggeving

Op niveau van financiële verslaggeving worden de volgende risico's onderkend.

Risico-omschrijving	Kans	Beschrijving van de impact	Beheersingsmaatregelen	Impact van dit risico in 2017 en eventueel genomen maatregelen
RJ650 Vriendenfonds Erasmus MC stelt haar jaarverslag op conform RJ 650 <i>Fondsenwervende organisaties</i> . Een belangrijk punt betreft de toerekening van de lasten aan de volgende categorieën: (1) bestedingen aan de doelstelling, (2) kosten werving baten en (3) kosten beheer & administratie. Er is hierbij sprake van een subjectief element. Een onjuiste toerekening kan leiden tot verkeerde informatieverstrekking aan de gebruikers van de jaarrekening.	MIDDEL	MIDDEL	- Er is sprake van een geformaliseerd beleid (verdeelsleutel) met betrekking tot de toerekening van de kosten, waarbij het uitgangspunt is om consistentie aan te brengen in de toerekening. - De verdeelsleutel wordt jaarlijks geëvalueerd en, indien nodig, aangepast. - Overleg vindt plaats met experts (waaronder de accountant) over de juiste toewijzing van de lasten.	In 2017 hebben zich geen bekende afwijkende zaken voor gedaan.

V. Wet- en regelgeving

Op niveau van wet- en regelgeving worden de volgende risico's onderkend.

Risico-omschrijving	Kans	Beschrijving van de impact	Beheersingsmaatregelen	Impact van dit risico in 2017 en eventueel genomen maatregelen
ANBI Het niet voldoen aan de ANBI-regelgeving kan leiden tot het verliezen van de ANBI-status. Dit heeft vergaande fiscale consequenties (zowel voor de ontvanger als de schenker).	LAAG	HOOG	De bureaumanager houdt toezicht op ontwikkelingen van de ANBI-vereisten en ziet toe op de naleving hiervan.	In 2017 hebben zich geen bekende afwijkende zaken voor gedaan.
Erkenningsregeling goede doelen Sinds 1 januari 2016 is de <i>Erkenningsregeling</i> van kracht die op termijn het huidige scala aan keurmerken en codes zal gaan vervangen. De mogelijkheid bestaat dat de erkenningsregeling direct zal worden gekoppeld aan de ANBI-status. Het niet voldoen aan de normen van de erkenningsregeling kan daarom gevolgen hebben voor de ANBI-status.	LAAG	HOOG	- De bureaumanager ziet toe op ontwikkelingen omtrent dit punt en onderneemt tijdig de benodigde acties. - Het Vriendenfonds is voornemens om na de fusie met de Erasmus MC Foundation (voorheen Daniel den Hoed Stichting) de Erkenningsregeling Goede Doelen aan te vragen.	In 2017 hebben zich geen bekende afwijkende zaken voor gedaan.
Meldplicht datalekken Op 1 januari 2016 is de <i>Wet Meldplicht Datalekken</i> in werking getreden. De wet vereist dat een datalek binnen 72 uur gemeld moet worden aan de privacytoezichthouder. Het niet voldoen aan de wet kan tot hoge sancties leiden (bestuurlijke boetes tot € 820.000 of 10% van de jaarbaten)	LAAG	HOOG	Er is sprake van een geformaliseerd beleid omtrent dit punt. Hierbij is rekening gehouden met de vereisten vanuit de wet.	In 2017 hebben zich geen bekende afwijkende zaken voor gedaan.

Algemene Verordening Gegevensbescherming Met ingang van 25 mei 2018 zal de nieuwe wet AVG van kracht gaan. Dit brengt strengere regelgeving met betrekking tot het gebruik van persoonsgegevens met zich mee. Het niet voldoen aan deze aangescherpte wet- en regelgeving kan leiden tot significante boetes én imagoschade.	LAAG	HOOG	Het Erasmus MC Vriendenfonds is voornemens voor 25 mei eventuele benodigde aanpassingen aan privacybeleid te hebben geformaliseerd.	n.v.t.
--	------	------	---	--

1.5 Vooruitkijken

In 2017 is al een start gemaakt met de inrichting van het bureau fondsenwerving, de plek waar alle activiteiten van het Erasmus MC Vriendenfonds, de Daniel den Hoed Stichting en de fondsen op naam (Erasmus MC Thorax Foundation en Erasmus MC Alzheimer fonds) samenkomen.

Erasmus MC Foundation

In 2018 wordt formeel invulling gegeven aan de wens van de Raad van Bestuur van het Erasmus MC om alle fondsenwerving binnen het ziekenhuis te coördineren onder één centraal fondsenwervend orgaan. Bundeling van krachten zal de reputatie van het Erasmus MC en zijn fondsenwerving naar doelgroepen en versterken. Uiteindelijk zal dit tot een optimalisatie van opbrengsten leiden in het toch al grote speelveld met 'concurrenten'. Het centraal fondsenwervend orgaan gaat de Erasmus MC Foundation heten en start als een fusie tussen de Daniel den Hoed Stichting en het Erasmus MC Vriendenfonds. Het jaar 2018 zal in het teken staan van deze, waarbij ook de donateursdatabases, financiële en projectadministraties samengevoegd gaan worden.

De ambitie van dit nieuwe fonds is dat alle fondsenwervende initiatieven binnen het Erasmus MC als fonds op Naam/bestemmingsfonds onder de foundation gaan vallen. Naast de ambitie van significante inkomstenverhoging zal op deze wijze ook de governance en compliance van alle fondsenwervende initiatieven in huis geborgd zijn. De komende jaren zal de focus gericht zijn op samenwerking en groei. Het opschalen en verder professionaliseren van de organisatie is daarbij een noodzakelijke voorwaarde.

De focus voor actieve fondsenwerving is de komende jaren gericht op de volgende thema's: Hart en vaatziekten, Hersenen/Alzheimer en Oncologie. Hierbij richten de activiteiten zich specifiek op het werven van zogenaamd 'geefgeld' afkomstig van particulieren, bedrijven en (vermogens)fondsen. Onverminderde aandacht blijft er voor de Erasmus MC Vrienden en de Business Friends.

Thoraxcentrum 50 jaar

In 2018 wordt het 50 jarig bestaan van het Thoraxcentrum gevierd. De Thorax Foundation, fonds op naam onder het Erasmus MC Vriendenfonds, zal deze aanleiding gebruiken voor de ontwikkeling van een fondsenwervende campagne. Deze campagne zal met name gericht zijn op de werving van grote giften van particulieren en bedrijven.

Begroting 2018

De som van de geworven baten is in 2018 begroot op € 2.3 miljoen. Aangezien prijsaanpassingen in de huidige periode niet wenselijk lijken, is besloten om de bijdragen van donateurs en Business Friends, respectievelijk € 35 en € 2.995 ook komend jaar ongewijzigd te laten. Voor de begroting over 2018 wordt verwezen naar de bijlage op pagina 64.

2. JAARREKENING 2017

2.1 Balans per 31 december 2017 (na resultaatbestemming)

ACTIVA

		<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
		€	€
Vorderingen	2.7.1	692.961	1.986.678
Liquide middelen	2.7.2	6.098.300	5.005.123
		<u>6.791.261</u>	<u>6.991.801</u>

PASSIVA

Reserves	2.7.3		
Continuïteitsreserve		425.000	390.000
Instandhoudingsreserve voor toekomstige projecten		<u>970.606</u>	<u>1.182.114</u>
		1.395.606	1.572.114
Fondsen	2.7.4		
Bestemmingsfondsen		<u>3.047.560</u>	<u>2.827.318</u>
		4.443.166	4.399.432
Langlopende schulden	2.7.5	797.362	881.236
Kortlopende schulden	2.7.6	1.550.733	1.711.133
		<u>6.791.261</u>	<u>6.991.801</u>

2.2 Staat van Baten en Lasten

		Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
		€	€	€
<u>Baten</u>				
Baten van particulieren	2.8.1	1.081.663	590.000	2.160.868
Baten van bedrijven	2.8.1	719.482	1.000.000	1.232.886
Baten van andere organisaties zonder winststreven	2.8.1	1.159.478	825.000	1.065.464
Totaal geworven baten		2.960.623	2.415.000	4.459.218
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten		0	0	0
Totaal baten		2.960.623	2.415.000	4.459.218
<u>Lasten</u>				
Doelstelling	2.5	2.527.313	1.674.000	3.342.521
Kosten werving baten				
Wervingskosten baten	2.5	109.107	151.000	131.093
Beheer en administratie	2.5	279.875	160.000	186.788
Totaal lasten		2.916.295	1.985.000	3.660.402
Saldo voor financiële baten en lasten		44.329	430.000	798.816
Saldo financiële baten en lasten		-595	15.000	7.466
Saldo van baten en lasten		43.734	445.000	806.282
Toevoeging/onttrekking aan				
Continuïteitsreserve		35.000	-	131.069
Instandhoudingsreserve voor toekomstige projecten		-211.508	-	1.182.114
Bestemmingsfondsen		220.242	445.000	-506.900
		43.734	445.000	806.283

2.3 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de geldmiddelen die gedurende het verslagjaar beschikbaar zijn gekomen en in het benutten van die geldmiddelen in hetzelfde verslagjaar.

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Kasstroom uit activiteiten		
Totaal baten	2.960.623	4.459.218
Totaal lasten	-2.916.295	3.660.402
Totaal financiële baten en lasten	-595	7.466
Exploitatieresultaat	<u>43.734</u>	<u>806.282</u>
Afschrijvingen	-	-
Cash - flow	<u>43.734</u>	<u>806.282</u>
Mutaties in :		
Vorderingen	1.293.717	1.694.653
Langlopende schulden	-83.874	508.736
Kortlopende schulden	-160.400	-568.159
	<u>1.049.443</u>	<u>1.754.076</u>
Totaal kasstroom uit activiteiten	<u><u>1.093.177</u></u>	<u><u>-947.794</u></u>
Saldo liquide middelen begin	5.005.123	5.952.917
Totale kasstroom	1.093.177	-947.794
Saldo liquide middelen eind	<u><u>6.098.300</u></u>	<u><u>5.005.123</u></u>

2.4 Resultaatbestemming

	Realisatie 2017	Realisatie 2016
	€	€
Resultaatbestemming reserves		
Continuïteitsreserve	35.000	131.069
Fellowshipreserve	-	-
Instandhoudingsreserve voor toekomstige projecten	-211.508	1.182.114
	-176.508	1.313.183
Resultaatbestemming fondsen		
Bestemmingsfonds Daniel den Hoed	-25.000	-25.000
Bestemmingsfonds Groene Daken	106.848	-10.798
Bestemmingsfonds Alzheimer centrum	-10.697	-159.981
Bestemmingsfonds Onderzoek hersentumoren	-	-
Bestemmingsfonds I&I Fonds	-	-5.000
Bestemmingsfonds Sikkkelcelcentrum	-33.189	-23.353
Bestemmingsfonds Wetenschapsvoorlichting	-22.274	4.030
Bestemmingsfonds GEMS onderzoek	-31.250	-31.250
Bestemmingsfonds Autistenstudie	-	-
Bestemmingsfonds Pinocchio	-	-2.000
Bestemmingsfonds LHON/AAV	88.000	-154.629
Bestemmingsfonds Hematologie	-45.000	47.381
Bestemmingsfonds Muse Cell Analyser	2.000	2.000
Bestemmingsfonds Virotherapy of malignant gliomas	-80.000	20.000
Bestemmingsfonds Dieetfonds	-46.000	23.000
Bestemmingsfonds MS centrum	-10.051	-72.445
Bestemmingsfonds Sophia	8.224	50.600
Bestemmingsfonds 100 jaar Daniel	-	-85.106
Bestemmingsfonds Kinderanesthesiefonds SRKSK	700	-5.630
Bestemmingsfonds Rozenboom	-267.292	-207.708
Bestemmingsfonds Jan en Nelly Etienne-van Dijke	-26.368	-555.032
Bestemmingsfonds Hersentumoren T-cel Therapie	-139.332	72.700
Bestemmingsfonds junior Medschool	50.000	50.000
Bestemmingsfonds Jacoba Breen	-275.014	395.014
Bestemmingsfonds Alvleesklierkanker	-300	300
Bestemmingsfonds Aangezichtsafwijkingen	520	570
Bestemmingsfonds Scoliose	1.106	646
Bestemmingsfonds Spine and Neuromodulation Foundation	53.782	32.500
Transport naar volgende pagina	-700.587	-639.191

Resultaatbestemming fondsen (vervolg)

	Realisatie 2017	Realisatie 2016
	€	€
Transport van vorige pagina	-700.587	-639.191
Bestemmingsfonds Familiekamers	122.512	4.000
Bestemmingsfonds Tour de Rotterdam	70.000	-
Bestemmingsfonds Genome-Wide Genetic Epistasis Study	92.466	-
Bestemmingsfonds Onderzoek naar aanlegstoornissen van de hersenen	17.315	-
Bestemmingsfonds Onderzoek Slokdarmstent	5.000	-
Bestemmingsfonds Expertise centrum zeldzame erfelijke aandoeningen	30.000	-
Bestemmingsfonds Thoraxfoundation	66.381	226.274
Bestemmingsfondsen (Psychiatrie)	340.000	-
Bestemmingsfonds Muziek als medicijn	100.514	-65.845
Bestemmingsfonds Encore	-25.000	0
Bestemmingsfonds Hebon studie	-	-250
Bestemmingsfonds Prostaatonderzoek	-36.335	-
Bestemmingsfonds Echoapparaat	-1	-
Bestemmingsfonds Ik ben de sterkste	-	-5.706
Bestemmingsfonds Coeliakie	-8.946	-21.022
Bestemmingsfonds Beenmergfalen	-	-10.000
Bestemmingsfonds neonatologie	-	135
Bestemmingsfonds Kankeronderzoek	-646	646
Bestemmingsfonds Bestemmingsdonaties klein website	1.182	35
Bestemmingsfonds onderzoek leverpomp	-4.024	4.024
Bestemmingsfonds Communicatie kinderen verstandelijke beperking	50.000	-
Bestemmingsfonds Nierperfusie	100.410	-
	220.242	-506.900
Totaal	43.734	806.283

2.5 Overzicht lastenverdeling

Lasten	Doel- stelling	Eigen fondsen- werving	Beheer en admini- stratie	Totaal 2017	Begroot 2017	Totaal 2016
€						
Subsidies/Bijdragen	2.359.995	-	-	2.359.995	1.500.000	3.188.215
Personeelskosten	81.617	83.885	122.697	288.199	272.000	276.108
Organisatiekosten	85.701	-	-	85.701	110.000	90.930
Wervingskosten	-	15.446	-	15.446	40.000	31.970
Algemene kosten	-	-	157.178	157.178	55.000	69.357
Relatiebeheer donateurs	-	9.776	-	9.776	8.000	3.822
	2.527.313	109.107	279.875	2.916.295	1.985.000	3.660.402

Doelbestedingspercentage van de baten :

Bestedingen aan doelstellingen / totale baten	85,4%	69,3%	75,0%
---	-------	-------	-------

Doelbestedingspercentage van de lasten :

Bestedingen aan doelstellingen / totale lasten	86,7%	84,3%	91,3%
--	-------	-------	-------

Fondsenwervingspercentage :

Wervingskosten / som van geworven baten	3,7%	6,3%	2,9%
---	------	------	------

Norm kosten beheer & administratie

Kosten beheer & administratie/ totale lasten	9,6%	8,1%	5,1%
--	------	------	------

2.6 Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

2.6.1 Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld op basis Richtlijn 650 voor "Richtlijn Fondsenwervende Organisaties" van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Doel van deze Richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeen gebracht zijn.

Naar aanleiding van de gewijzigde RJ-Richtlijn 650 op 11 oktober 2016 is de indeling van de jaarrekening in 2017 veranderd, de vergelijkende cijfers zijn hierop aangepast. Zo zijn de baten uitgesplitst naar categorie geveer en is het saldo financiële baten en lasten als afzonderlijke categorie opgenomen. De begroting is aangepast naar de nieuwe richtlijnen RJ-650 op basis van de verdeling van de baten zoals deze in 2016 heeft plaatsgevonden. De jaarrekening is opgesteld in Euro's.

2.6.2 Algemene grondslagen van waardering

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de geamortiseerde kostprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

2.6.3 Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs.

2.6.4 Reserves en Fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de Stichting. Door het bestuur kunnen bestemmingsreserves worden aangehouden voor aanwending aan een specifiek doel.

Fondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader voor de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld. Dit betreft het niet bestede deel van toegekende donaties en andere fondsen.

2.6.5 Subsidieverplichtingen

Projectverplichtingen worden ten laste gebracht van het boekjaar waarin het bestuur een besluit ter zake heeft genomen en dit kenbaar heeft gemaakt aan de subsidieontvanger.

Grondslagen van resultaatbepaling

2.6.6 Algemene grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn, baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

2.6.7 Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten.

Nalatenschappen worden opgenomen in het verslagjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Voorschotten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen.

Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

2.6.8 Lasten

Kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben

2.6.9 Financiële baten en lasten

Financiële lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende lasten.

2.6.10 Fiscale positie

Overeenkomstig de beschikking van de belastingdienst d.d. 5 maart 2008 wordt de stichting gerangschikt onder de algemeen nut beogende instellingen (ANBI).

2.7 Toelichting op de balans

ACTIVA

	2017	2016
	€	€
2.7.1 Vorderingen		
Debiteuren	281.203	105.240
Nalatenschappen	394.750	1.604.400
Giften	-	57.600
Interest	1.595	6.998
Stichting Jacoba	-	206.285
Overige vorderingen	15.413	6.155
	<u>692.961</u>	<u>1.986.678</u>

2.7.2 Liquide middelen

ING Bank rekening courant	308.151	317.150
ING vermogens spaarrekening	1.376.792	1.370.666
ING zakelijke spaarrekening	1.629.652	279.198
ING Bank rekening courant	7.143	507.198
Rabobank rekening courant	770.248	652.474
Rabobank spaarrekening	1.178.374	1.177.849
Rabobank Thoraxfoundation rekening courant	443.823	256.964
Rabobank Thoraxfoundation spaarrekening	384.118	443.624
	<u>6.098.300</u>	<u>5.005.123</u>

De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

PASSIVA

2.7.3 Reserves

Continuïteitsreserve

Saldo per 1 januari	390.000	258.931
Mutatie volgens resultaatbestemming	35.000	131.069
	<u>425.000</u>	<u>390.000</u>

De continuïteitsreserve bestaat uit het opvangen van tegenvallers op korte termijn. Als uitgangspunt voor het bepalen van de continuïteit is uitgegaan van 1,5 maal de jaarlijkse personeelskosten.

Op basis van de verwachte personeelskosten is de continuïteitsreserve in 2017 opgehoogd naar € 283.333,- x 1,5 = € 425.000,-. Dit heeft te maken met extra capaciteit in verband met een te verwachten groei door het infuseren van andere stichtingen binnen het Erasmus MC

Naar aanleiding van de fusie tussen het Erasmus MC Vriendenfonds en de Erasmus MC Foundation (voorheen Daniel den Hoed Stichting) zal de continuïteitsreserve in 2018 mogelijk worden herzien.

2.7 Toelichting op de balans (vervolg)

	2017	2016
	€	€
<u>Instandhoudingsreserve</u>		
Saldo per 1 januari	1.182.114	-
Mutatie volgens resultaatbestemming	-211.508	1.182.114
Saldo per 31 december	<u>970.606</u>	<u>1.182.114</u>

2.7.4 Fondsen

Bestemmingsfondsen

Saldo per 1 januari	2.827.318	3.334.218
Mutatie volgens resultaatbestemming	220.242	-506.900
Saldo per 31 december	<u>3.047.560</u>	<u>2.827.318</u>

Het verloop van de bestemmingsfondsen is als volgt weer te geven :

	saldo 01-01-2017	toege- voegde fondsen	bestede fondsen	saldo 31-12-2017
Bestemmingsfondsen				
	€			
Thoraxfoundation	687.456	379.938	-313.558	753.836
Alzheimer centrum	71.092	257.425	-268.121	60.396
Fonds Jacoba Breen	395.014	-	-275.014	120.000
Daniel den Hoed	52.486	8.224	-33.224	27.486
Groene Daken	269.988	132.831	-25.984	376.835
Generation R	12.061	-	-	12.061
Onderzoek hersentumoren	87.868	-	-	87.868
I&I Fonds	-	12.366	-12.366	-
Sikkelcelcentrum	42.213	659	-33.848	9.024
Wetenschapsvoorlichting	39.204	-	-22.274	16.930
GEMS onderzoek	31.250	-	-31.250	-
Autistenstudie	15.000	-	-	15.000
Pinochio	20.000	-	-	20.000
LHON/AAV	-	180.131	-92.131	88.000
Hematologie	50.030	45.000	-90.000	5.030
Transport naar volgende pagina	1.773.662	1.016.574	-1.197.770	1.592.466

2.7 Toelichting op de balans (vervolg)

Bestemmingsfondsen (vervolg)	saldo 01-01-2017	toege- voegde fondsen	bestede fondsen	saldo 31-12-2017
	€			
<i>Transport van vorige pagina</i>	1.773.662	1.016.574	-1.197.770	1.592.466
Muse Cell Analyser	9.000	2.000	-	11.000
Biological	50.000	-	-	50.000
Virotherapy of malignant gliomas	80.000	45.000	-125.000	-
Dieetfondsen	46.000	-	-46.000	-
MS centrum	21.711	55.920	-65.971	11.660
Alpha remmers	35.000	-	-	35.000
Sophia	52.600	8.224	-	60.824
Kinderanesthesiefonds SRKSK	21.968	700	-	22.668
Rozenboom fondsen	267.292	-	-267.292	-
Jan en Nelly Etienne-van Dijke	26.368	150	-26.518	-
Hersentumoren T-cel Therapie	142.700	70.668	-210.000	3.368
Junior Medschool	75.000	50.000	-	125.000
Spine and Neuromodulation Foundation	32.500	60.000	-6.218	86.282
Familiekamers	4.000	122.512	-	126.512
Tour de Rotterdam	-	70.000	-	70.000
Genome-Wide Genetic Epistasis Study	-	92.516	-50	92.466
Onderzoek naar aanlegstoornissen van de hersenen	-	20.000	-2.685	17.315
Onderzoek slokdarmstent	-	5.000	-	5.000
Expertise centrum zeldzame erfelijke aandoeningen	-	30.000	-	30.000
Psychiatrie	-	340.000	-	340.000
Muziek als medicijn	113.553	237.784	-137.269	214.068
Encore	25.000	-	-25.000	-
Prostaatonderzoek	36.335	-	-36.335	-
Ik ben de sterkste	-723	-	-	-723
Coeliakie	8.946	-	-8.946	-
Onderzoek leverpomp	4.024	2.001	-6.025	-
Communicatie kinderen verstandelijke beperking	-	50.000	-	50.000
Nierperfusie	-	100.410	-	100.410
Kankeronderzoek	646	2.909	-3.555	-
Alvleesklierkanker	300	-	-300	-
Aangezichtsafwijkingen	570	520	-	1.090
Scoliose	646	1.106	-	1.752
Bestemmingsdonaties klein website	35	1.182	-	1.217
Neonatalogie	185	-	-	185
Asbestkanker	-	20	-20	-
	2.827.318	2.385.196	- 2.164.954	3.047.560

2.7 Toelichting op de balans (vervolg)

2.7.5 Langlopende schulden

	2017	2016
	€	€
Projectverplichtingen saldo 01/01	1.255.599	560.000
Bij:		
Crizotinib	- 472.232	
Hodgkin	- 386.730	
Fellowship	200.000	200.000
MDA	243.715	-
	443.715	1.058.962
Af:		
Crizotinib	-106.252	-106.252
Hodgkin	-69.611	-69.611
Fellowship	-198.500	-187.500
MDA	-	-
	-374.363	-363.363
Projectverplichtingen saldo 31/12	1.324.951	1.255.599
waarvan kortlopend deel	-527.589	-374.363
	797.362	881.236

Het langlopende deel van de projectverplichtingen hebben allen een looptijd langer dan 1 jaar en korter dan 5 jaar.

2.7 Toelichting op de balans (vervolg)

2.7.6 Kortlopende schulden

Projectverplichtingen Erasmus MC	1.104.176	797.872
Projectverplichtingen Thoraxcentrum research BV	75.174	69.239
Overige projectverplichtingen	500	-
Erasmus MC inzake doorbelast personeel	316.051	299.190
Breenco	-	500.000
Overige crediteuren	54.832	44.832
	<u>1.550.733</u>	<u>1.711.133</u>

Projectverplichtingen Erasmus MC

Onder de projectverplichtingen Erasmus MC per 31 december 2017 € 1.104.176 (per 31 december 2016: € 797.872) zijn projectverplichtingen opgenomen ter grootte van € 527.589 (per 31 december 2016: € 374.363) waartoe het bestuur een besluit ter zake heeft genomen en kenbaar heeft gemaakt aan de ontvanger zoals toegelicht onder de langlopende schulden als kortlopend deel. Voor het overige betreft het goedgekeurde projectverplichtingen die uitgekeerd worden op factuur- dan wel declaratiebasis zoals bestemd door de gever.

Erasmus MC inzake doorbelast personeel

Onder Erasmus MC inzake doorbelast personeel is een verschil met de verantwoorde personeelskosten in de lastenverdeelstaat. Dit wordt veroorzaakt door personeelskosten welke door het Erasmus MC aan ons gefactureerd worden, maar die door de stichting aan een derde partij doorbelast worden.

2.7.7 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Periodieke schenkingen

Op 31 december 2017 is er nog een bedrag te verwachten inzake periodieke schenkingen van € 121.512 welke in de komende jaren zal worden ontvangen.

Fiscale eenheid

De stichting is opgenomen in de fiscale eenheid voor de omzetbelasting met de vennootschappen van Erasmus MC Holding BV en het Erasmus MC. Op grond van de invorderingswet is de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk voor de door de combinatie verschuldigde belastingen.

Transacties met verbonden partijen

De totale doorberekende loonkosten door het Erasmus MC over het boekjaar betreffen € 288.199.

2.7.8 Gebeurtenissen na balansdatum

In 2018 fuseert het Erasmus MC Vriendenfonds bestuurlijk met de Erasmus MC Foundation, welke voorheen de Daniel den Hoed Stichting was. Hierbij ontstaat er een nieuw bestuursmodel met een Raad van Bestuur en een Raad van Toezicht. Deze gebeurtenis geeft geen nadere informatie over de feitelijke toestand op balansdatum en de schatting wat dit voor toekomstige financiële gevolgen heeft, is op dit moment niet mogelijk.

Toelichting op de staat van baten en lasten

2.8 Toelichting op de baten

	Realisatie 2017	Begroot 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Baten			
<u>2.8.1 Baten van particulieren</u>			
Donaties en giften	244.523	390.000	255.418
Nalatenschappen	62.050	200.000	1.384.869
Bestemde donaties en giften	418.642	-	172.341
Bestemde nalatenschappen	356.447	-	348.240
	<u>1.081.662</u>	<u>590.000</u>	<u>2.160.868</u>

2.8.1 Baten van bedrijven

Baten van bedrijven	225.722	1.000.000	224.931
Bestemde baten van bedrijven	493.760	-	1.007.955
	<u>719.482</u>	<u>1.000.000</u>	<u>1.232.886</u>

2.8.1 Baten van andere organisaties zonder winststreven

Baten van andere organisaties zonder winststreven	43.226	825.000	68.713
Bestemde baten van andere organisaties zonder winststreven	1.116.252	-	996.751
	<u>1.159.478</u>	<u>825.000</u>	<u>1.065.464</u>

De bovengenoemde bestemde baten zijn uitgesplitst en verantwoord onder toegevoegde fondsen op pagina 56 en 57. Het verschil van € 95,- voor 2017 betreft financiële baten welke ontvangen worden op een rekening van een bestemmingsfonds en dientengevolge toegevoegd worden aan dat bestemmingsfonds.

2.9 Toelichting op de lasten

	Realisatie 2017	Begroot 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Lasten			
<u>2.9.1 Personeelskosten</u>			
De personeelskosten worden vanuit het Erasmus MC doorbelast aan het Erasmus MC Vriendenfonds.			
Voor 2018 is er 5,0 FTE doorbelast aan personele kosten voor een bedrag van € 288.199,-.			
<u>2.9.2 Organisatiekosten</u>			
Advieskosten	-		12.093
Promotie- en representatiekosten	33.216		35.921
Verzekeringen	-		345
Reis- en verblijfkosten	337		4.562
Verzending en drukwerk	15.400		8.261
Overige dienstverlening	32.827		32.868
Overige algemene kosten	3.921		-3.120
	<u>85.701</u>	<u>110.000</u>	<u>90.930</u>
<u>2.9.3 Wervingskosten</u>			
Overige dienstverlening	15.446		31.970
	<u>15.446</u>	<u>40.000</u>	<u>31.970</u>
<u>2.9.4 Algemene kosten</u>			
Promotie- en representatiekosten	2.773		4.327
Contributies en lidmaatschappen	2.033		2.503
Verzekeringen	375		375
Datakosten	-		625
Reis- en verblijfkosten	2.098		2.463
EMC materiële kosten	-		3.776
Verzending en drukwerk	1.963		9.580
accountantskosten	6.413		7.647
Overige dienstverlening	134.112		36.028
Overige algemene kosten	7.411		2.033
	<u>157.178</u>	<u>55.000</u>	<u>69.357</u>

Als gevolg van de fusie van het Erasmus MC Vriendenfonds met de Erasmus MC Foundation (voorheen de Daniel den Hoed Stichting) zijn in 2017 kosten verantwoord voor een bedrag van € 110.358,- die niet in de begroting zijn opgenomen. Dit betreft oprichtingskosten voor met name inhuur derden.

2.9 Toelichting op de lasten (vervolg)

	Realisatie 2017 €	Begroot 2017 €	Realisatie 2016 €
<u>2.9.5 Relatiebeheer donateurs</u>			
Promotie- en representatiekosten	3.071		270
Verzending en drukwerk	-		-
Overige dienstverlening	6.705		3.552
	<u>9.776</u>	<u>8.000</u>	<u>3.822</u>

3. OVERIGE GEGEVENS

3.1 Begroting 2018

	Begroting 2018	Realisatie 2017	Begroting 2017
	€	€	€
<u>Baten</u>			
Baten Particulieren	540.000	1.081.663	590.000
Baten Bedrijven	870.000	719.482	1.000.000
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.015.000	1.159.478	825.000
Totaal baten	2.425.000	2.960.623	2.415.000
<u>Lasten</u>			
Doelstelling	1.850.000	2.527.313	1.674.000
Kosten werving baten			
Wervingskosten baten	282.776	109.107	151.000
Beheer en administratie	214.966	279.875	160.000
Totaal lasten	2.347.742	2.916.295	1.985.000
Saldo voor financiële baten en lasten	77.258	44.329	430.000
Saldo financiële baten en lasten	0	-595	15000
Exploitatieresultaat	77.258	43.734	445.000